

Новини ▶ 7

Президентът готов на вето за ГМО

Георги Първанов ще предложи на Народното събрание провеждане на референдум

Новини ▶ 8-9

Нов опит за либерализация при телекомите

▶ КРС въвежда система на едно гише

Свят ▶ 10

Гръцката криза раздели еврозоната на две класи

Хаосът с финансите на Гърция изостри отношенията между нови и стари, малки и големи членове на валутния съюз

Инвеститор ▶ 12

Стратегия обещава презареждане на борсата

Българска фондова борса трябва да превърне капиталовия ни пазар в развит и атрактивен за 2 години

News in English ▶ 11

Пари pari.bg

Вторник

9 март 2010, брой 45 (4856)

USD/BGN: 1.43158

▼ -0.59%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.36620

▲ +0.59%

Българска народна банка

Sofix: 424.53

▼ -0.31%

Българска фондова борса

BG40: 117.63

▼ -0.36%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

РЕЦЕПТА ЗА ПРОВАЛ

Правителството увеличава здравните осигуровки с още 2%, с което нанася нов тежък удар на бизнеса в условията на финансова криза. Работодателите са категорично против да се наливат пари в нереформиран сектор ▶ 4-5

Коментар ▶ 3

Третият участник в играта на война

Целта на президентската церемония по раздаване на дискове не е била да докаже липсата на манипулации, а привличане на потенциален съюзник. И журналистите влязоха в битката между институциите

Новини ▶ 6

Fitch критикува България след отказан договор

Кризата в Гърция със сигурност ще има някакво отражение и върху банковия сектор в България заради сериозния дял на гръцки банки, прогнозира рейтинговата агенция Fitch

Новини ▶ 7

„Актавис“ продава своя дистрибутор „Хигия“

Бъдещите ни планове са фокусирани върху основната дейност на компанията и не включват дистрибуцията, коментира Илия Пашов, изп. директор на „Актавис“ България

Медиен бизнес ▶ 20

Рекламодатели и агенции искат правила за конкурси

Ситуацията с провеждането на конкурси за избор на рекламни агенции е абсурдна, коментира за в. „Пари“ Николай Неделчев, управляващ директор на Publicis Marc Group

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Джим Скинър

McDonald's отчете 4.8% ръст на продажбите за февруари. Резултатите в САЩ са по-ниски в сравнение с тези на ресторантите, които са разпространени по света. Най-голямата верига за бързо хранене, която се управлява от Джим Скинър, отчита, че ресторантите ѝ се развиват най-добре в Япония, Китай и Австралия.

Губещ
Пиер-Анри Гуржон

Авиокомпанията „Ер Франс-КЛМ“ с гл. изпълнителен директор Пиер-Анри Гуржон обяви понижение на пътничкопотока си с 0.6% и на товарния си трафик с 2.1% през февруари. На годишна база пътническият трафик е намалал с 2.2%. Според компанията причината за спада е четиридневната стачка на френските авиодиспечери. Загубите през изминалия месец възлизат на 22 млн. EUR.

Мнения

► **От НАП усилено работят** по разследването на швейцарските сметки. Какво от това? Съмнявам се, че ще има реален резултат. Хубаво - взима се пример от другите страни и се правят опити за някаво разследване, но това по-скоро ми прилича на добре премислен PR, отколкото на качествена работа.

Искра Димова

► **Стана ясно, че 400 млн. лв.** е стойността на сметките на българи в швейцарските банки. Това не е малка сума и действията не трябва да са само в посока на плащане на укритите данъци. Трябва да се направи разследване и откъде са дошли. Защото еднократното действие, което ще „принуди“ хората да си платят данъците, няма да доведе до нищо.

Георги Кирилов

Коментар

► **Премиерът Бойко Борисов реши да вдигне здравната вноска, без да се допита до работодателите**

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Знаят ли министрите кого ще удари увеличената вноска

Странно разбиране за антикризисни мерки има правителството на Бойко Борисов. Ей така в разгара на закъснлата в България финансова криза правителството реши да увеличи здравната вноска с още 2%. И то след два месеца.

Елементарно, нали? Намаляват приходите от митници и данъци, защо пък да не се вдигне здравната вноска. С някакви си 2%. Така финансовият министър Симеон Дянков ще закърпи бюджета за здравеопазване и ще набави част от разблокираните 350 млн. лв. от резерва на касата. На теория - логично. Дянков все пак е теоретик.

Какво обаче ще се случи на практика. Едно е почти сигурно - ще намалее събираемостта. Винаги когато се вдига общото данъчно бреме, това е довеждало до пониски приходи и прехвърляне на фирми и осигуряващи се в сивия сектор. Факт е, че от началото на 2009 г. събираемостта на здравните вноски непрекъснато намалява. Едва ли има друга страна в света, която по време на най-тежката финансова криза от последните десетилетия да си е позволила да

Георги Андреев
gandreev@pari.bg

” **Когато се увеличават преките данъци, събираемостта винаги намалява**

вдигне преките данъци. Дори и най-закъсалите държави не посмяха да го направят. Явно в България се търсят алтернативни антикризисни мерки.

От началото на здравната реформа досега нито едно правителство не успя да намали бройката на здравнонеосигурените. Каквито и мерки да взимаха, броят на хората, които не си плащат вноските, винаги е бил над 1 млн. души. И здравната система някак си успяваше да се справи. Сега обаче има голяма опасност неосигурените да набъбнат главоломно.

Основният въпрос е кой ще плати тези допълнителни средства. Те ще се стоварят най-вече върху главата на работодателите. Увеличаването на общото данъчно бреме ще дойде пряко сили на огромна част от компаниите, които и без това са на ръба на фалита. Звучи цинично държавата, от една страна, да извива ръцете на бизнеса, като го притиска да се откаже доброволно от част от вземанията си за вече свършена работа, а от друга страна, да увеличава вноската. Основните потърпевши естествено

ще са обикновените данъкоплатци, които ще получават по-малко пари за труда си. В условията на тежка финансова криза и липса на кредитиране компаниите няма откъде да намерят пари, за да платят вноските, освен да намалят заплатите на служителите си. Или да уволняват.

По-високата здравна вноска и може да засили сериозно безработицата, която и без това се очаква рязко да скочи. Логично възниква въпросът - е, как ще се събират здравните вноски от увеличения брой безработни.

Странно е и как така премиерът Борисов да вземе подобно решение след среща с лекари и зъболекари, без да се е допитал до работодатели, синдикати и икономисти. Ей така се появява отникъде двупроцентно увеличение, което между другото трябваше да се въведе заедно с тристълбния модел в здравеопазването от 2011 г. Така реформата за пореден път е отложена някъде във времето, щото има по-належащи проблеми.

Биберон

Екипът на в. „Пари“ се увеличава

► **Неда, 3.5кг, 49см. Това са манекенските мерки на най-новото попълнение на екипа на в. „Пари“.** Неда се роди на 7 март, но вече има косичка, разказа майка ѝ, енергийната ни репортерка Ралица Христова. Ралица поздрави не само всички свои колеги във вестника, но целия дежурен екип на 2-ра АГ болница „Шейново“. Специални благодарности има за д-р Герджиков и д-р Дойчиновска.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg;
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802;
e-mail lapostolova@pari.bg
ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Стефан НЕДЕЛЧЕВ
4395802;
e-mail snedelchev@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851;
e-mail satanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
1 зам. главен редактор
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
Зам. главен редактор
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395438
Нюз редактор
Димитър ДЖЕНЕВ - 4395846
Отговорен редактор
Евгени ГАВРИЛОВ - 4395845
ИНВЕСТИТОР
Мирослав ИВАНОВ - 4395867

БИЗНЕС
Мила КИСЬОВА - 4395863
МОЯТ БИЗНЕС
Светлана ЖЕЛЕВА - 4395871
НЕДВИЖИМИ ИМОТИ
Красимира ЯНЕВА - 4395863
УИКЕНД
Боряна НИКОЛАЕВА - 4395857
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891,
факс 4395826

КОРЕСПОНДЕНТИ
Бургас
Евгения ДЖОРДЖЕВА - 0884 987 487
Велико Търново
Емилиа ГУГОВА - 062/67 76 54
Плевен
Ангел АТАНАСОВ - 0887 810 542
Пловдив
Михаил ВАНЧЕВ - 0889 623 679
Русе
Румен НИКОЛАЕВ - 0888 748 218

Стара Загора
Сашка ПАНАЙОТОВА - 0883 342 119
Добрич
Мария ДОБРЕВА - 0888 148 060
Перник
Мария ВАСИЛЕВА - 0888 213 804
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
Дарина ДИМОВА - 4395840
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Първанов да публикува стенограмите от разговорите си с шефа на “Газпром” Алексей Милер, както и от енергийните преговори в Москва през 2009 г.

► Мартин Димитров, прегсегател на СДС

Число на деня

60

► хил. са жените предприемачи и мениджъри у нас, съобщил председателят на Българската търговско-промишлена палата Цветан Симеонов

Коментар

Третият участник в играта на война

Имам един далечен спомен от кандидатгимназиалния изпит по литература преди много години. Както е по регламент, темата беше изтеглена и обявена точно в 8 ч. После съм го преживявала и на други изпити, но този се е забил в паметта ми заради последвалия масов възглас “Урааааа!”, който кънтеше из цялата Френска гимназия в София. Изненадах се. Темата изобщо не беше от “готините”.

Никак, ама никак не е готино, когато държавните институции се държат с журналистите като с ученици. Нещо, което се случва често. Но е направо унищително, когато журналистите го допускат. А понякога и го приветстват с викове “ура”. Президентската администрация събрала в понедел-

Филипа Радионова
philippa.radionova@pari.bg

” Целта на президентската церемония по раздаване на дискове не е била да докаже липсата на манипулации, а привличане на потенциален съюзник

ник журналисти. Показала им 30 копия на аудиозаписа от срещата между Първанов и Дянков. Репортер с късмет бил избран да изтегли един

от дисковете, който да бъде пратен в парламента след искането на председателя Цецка Цачева. Останалите били раздадени на колегите с приемо-предавателен протокол и официално обявяване по микрофона. Дали останалите присъстващи са ръкопляскали на всеки печеливш?

С тази церемония президентската администрация ввече и журналистите в играта на война между институциите. Независимо дали го осъзнават, медиите целенасочено са превърнати в подгрыващи мажоретки, а това автоматично ги прави участници в процеса и страна по него. Реакция на това почти няма. Резултатът е голямо задоволство от получения запис и осигуреното забавление.

Трезвото поведение би било отказ от участие в театъра. Не, той не намалява вероятността (ако допуснем, че е възможна такава) да има корекции по записва. И целта изобщо не е била да докаже липсата на манипулации. Целта е била привличане на потенциален съюзник. И операцията изглежда успешна.

Тактиката на президентския екип е ясна - който осигурява хляб за медиите, може да бъде почти сигурен, че печели. Проблемът е, че тази стратегия е също толкова нечестна, колкото и публикуването на стенограма от разговор без предупреждение и съгласие. Разбира се, не е проблем за тези, които не се чувстват подведени.

Традиционно

► Мартенският сняг не ни пропусна и тази година
СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

pari.bg реплики

► Познавам хора, които работят в аутсорсинг фирма в България. Всичко е като по конец. Малко са като бройлери. Влизат си сутрин в кубикъла и излизат под час за обяд или цигара, не могат да ползват мейл или телефон. Получават добри пари, да. Ама работата в аутсорсингова компания, особено такава, в която работата е еднообразна, е по-скоро временна. Ако човек иска да прави кариера, не трябва да се задържа много време на такова място. Иначе всяко нещо може да се окаже ценен опит.

Иван Соколов

► Намалените приходи от акцизи и мита не трябва да са изненада.

Това е в резултат на увеличената контрабанда. Въпреки че различни представители на институциите обясняват, че няма контрабанда на цигари например, всеки знае къде се продават контрабандните стоки. У нас е претърпано с нелегални цигари, парфюми, различни проверки показана и измами при горивата. Как в такъв случай да не намалее събиранемостта? Когато повечето хора предпочитат да взимат стоки на черно, а митничарите да спечелят малко допълнителни приходи към заплатите си, няма как парите от мита и акцизи да се увеличат.

Катя Игнатова

Едно към едно

Дянков отпусна юздите за 8 март

Министърът на финансите реши да зарадва подчинените си за Международния празник на жената. Ето пълния текст на заповедта до служителите му:

” По повод красивия и нежен празник, въпреки лошото време

и изпълнението на консолидираната фискална програма към момента с удоволствие ви упълномощавам да напуснете работните си места в 15.00 часа.

За служителите на МФ от мъжки пол разпоред-

дането е валидно от 14.00 часа днес с оглед на необходимостта от пълно удовлетворяване на празничните нужди на техните съпруги, приятелки и сърдечни тръпки.

Разпоредването влиза в сила веднага.

Затваря ли се прозорецът на възможностите за “Набуко”

Проектът за построяването на газопровода “Набуко” бе извикан на дневен ред от три основни предпоставки: нуждата на Европа от внос на допълнителни количества газ по тръбопровод; необходимостта от диверсификация на доставчиците и на маршрутите, по които газът идва до ЕС; и наличието на свободни, недоведени от никого, количества газ в Каспийския регион. Прозорецът на възможностите за реализация на проекта е отворен най-широко, когато силата на въздействие на тези три фактора достигне своята върхна точка по едно и също време. Но дали този момент вече не е отминал?

Пламен Димитров,
Българско геополитическо дружество

” Моментът за реализацията на “Набуко” бе пропуснат, втори шанс може да се появи след няколко години

След есента на 2008 г. нивото на потребление на газ в Европа започна да намалява поради общия икономически спад. Предполага се, че възстановяването на газовия пазар на нивата отпреди кризата ще се случи най-рано през 2012 г. Освен това 2009 г. бе ознаменувана от революцията на добивания в САЩ газ от шисти. Това доведе до спад в цените на втечения природен газ, защото търсенето му на американския пазар намаля. Освободените количества от тази суровина се насочват към Европа на цени, много по-ниски от тези, които имахме по времето отпреди кризата. Това пък прави втечения природен

газ по-равностоен конкурент на тръбопроводния.

Факторът “необходимост от диверсификация на газовите доставки в Европа” действаше най-силно между януари 2009 и февруари 2010 г. След победата на Виктор Янукович на президентските избори в Украйна повечето политици и анализатори в ЕС смятат (според мен погрешно), че в следващите пет години повторение на руско-украинската газова криза от началото на 2009 г. вече е невъзможно.

Следователно нуждата от диверсификация на маршрутите на газови-

те доставки намалява. Повратна точка в това отношение би станало началото на строежа на тръбопровода “Южен поток”, който може да даде почти пълна гаранция за диверсификация на маршрута на руските газови доставки за Югоизточна и Централна Европа.

Наличието на недоведени количества газ в Централна Азия и Азербайджан бе най-очевидно до края на 2009 г. От началото на 2010 г. Туркменистан отвори път за своя газ към Китай, възстанови износа към Русия и пушна в експлоатация нов експортен газопровод към Иран. По същото вре-

ме Азербайджан започна газов износ към Русия и Иран. Това означава, че потенциалните количества недоведен газ в Каспийския регион намаляват и следователно действието на третия движещ фактор за “Набуко” започна да отслабва.

Изводът е, че прозорецът на възможностите за реализация на “Набуко” бе най-широко отворен в края на 2008 и през първата половина на 2009 г. Втори такъв шанс може да се появи едва след няколко години, когато потреблението на газ в Европа и добивът в Туркменистан ще бъдат на значително по-високи нива от днешните.

Борисов притиска бизнеса

Здравната вноска скача с 2% след два месеца

Бизнесът получи пореден удар в условията на тежка финансова криза. Правителството на Бойко Борисов реши да вдигне здравната вноска от 8 на 10% след два месеца вместо планираното ѝ увеличение от началото на 2011 г.

Последствия

Решението означава по-големи разходи за работодателите и по-малко нетно заплащане на служителите. Осигурителната тежест остава в съотношение 60:40 между работодател и работник.

Бизнесът се обявя категорично против да се наливат допълнително средства в един нереформиран сектор, какъвто е здравеопазването. Според представители на компаниите увеличението на здравната вноска по време на криза може да докара много фалити или прехвърляне на част от тях в сивия сектор. Очаква се голяма част от самоосигуряващите да спрат да плащат вноските си. Увеличаването на здравната осигуровка беше оповестено вчера от премиера Бойко Борисов след срещата му със съсловни организации на лекари и зъболекари, без да е обсъждано на Трестранния съвет за сътрудничество. Обикновено при такива промени, свързани с данъци и осигуровки, се взима под

внимание мнението на синдикати и работодатели.

Предвижда се цялата 10% вноска да отива в НЗОК, уточниха по-късно вчера от здравното министерство. Според Лъчезар Иванов, председател на парламентарната здравна комисия, вноската за здраве повече няма да расте, а догодина 2% от нея ще бъдат заделени за частните здравни фондове, за да бъде въведен вторият стълб на здравното осигуряване.

Събираемост

Според информацията от здравната каса през миналата година събираемостта на здравните вноски е била с 250 млн. лв. по-ниска от заложеното. Ниската събираемост на здравни вноски и орязаният бюджет на НЗОК за 2010 г. бяха причината четвърти пореден месец да се бавят плащанията към различни изпълнители на медицински услуги - семейни лекари, извънболнични специалисти, аптекари, зъболекари и болници. Това принуди правителството да вземе решение да отблочири касата, за да оправи закъснените плащания. Още вчера следобед към районните здравноосигурителни каси бяха преведени 11 млн. лв. за личните лекари и зъболекарите, а до края на седми-

цата ще бъдат извършени и останалите плащания към специалистите и болниците, общо около 108 млн. лв., които са изработени пари за януари.

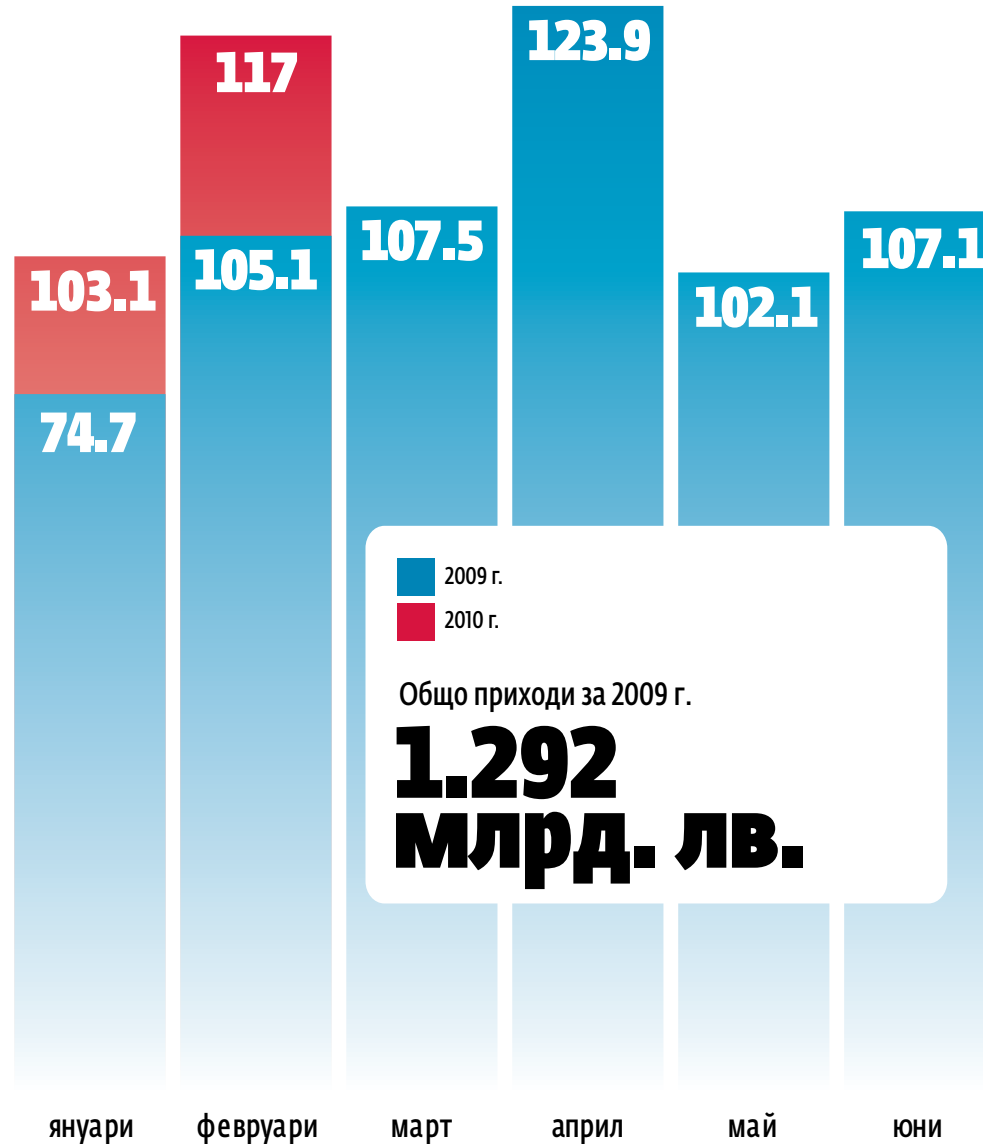
Статистика

През февруари 2010 г. приходите от здравни вноски са 117 млн. лв., показват данните на НАП. Те се повишават с 11.32% в сравнение със същия период на 2009 г. През първи месец тази година приходите от здравни вноски са били близо 103 млн. лв.

Данните на приходната агенция показват, че за цялата 2009 г. приходите от тези вноски са били близо 1.3 млрд. лв. За тази година се очаква постъпленията да са близо 1.56 млрд. лв., т.е. с 260 млн. лв. повече. Според данните на Националната агенция за приходите през миналата година най-малки са били приходите от здравни вноски през януари (близо 75 млн. лв.), а най-високи са били през декември - 133 млн. лв. Традиционно януари е най-слабият месец от година, а декември пък най-силният. Разчетите на здравната каса показват, че месечно трябва да постъпват по 140 млн. лв. от вноски, за да може касата да си върже бюджета.

Светлана Желева
Биляна Вачева

Постъпления от здравни вноски

В условията на криза идеята не е добра

Независимо дали си работодател или обикновен консуматор, малка или голяма фирма, всяко ново увеличение на осигурителната или данъчната тежест не е добро. Особено в условията на криза.

Идеята за скок на здравната вноска с 2% поражда такива чувства, както когато ЕОН, ЧЕЗ или някой друг реши да вдигне цената на електроенергията. Най-тревожното

Кирил Дяков
управител на „Брамак Покривни системи“ ЕООД

„Същото е когато ЕОН реши да вдигне цената на тока

в случая е, че плащаме за здраве, а не получаваме добри здравни услуги в замяна.

Трябва да се вдигне събираемостта

Не е правилно по време на криза да се променят правилата на играта. Нека да мине рецесията, тогава да се обмислят нещата. Ще гласуваме данъци, които няма да се плащат. Фирмите ще бъдат принудени да бавят все повече осигуровки, дори заплати, ще се увеличи междуфирмената задължителност. Начинът е не да се вдигат данъците, а да се положат усилия да се подобри събираемостта

Валери Баронов
собственик на „Рей фиш“

„Фирмите ще бъдат принудени да бавят все повече осигуровки

както на здравни вноски, така и на всички данъчни задължения.

Важно е къде ще отидат допълнителните средства

Най-големият въпрос е как и за какво ще бъдат използвани допълнителните 2% към здравната вноска. Държавата е отговорна за здравните вноски на близо 4 млн. души.

Ако тя е некоректен платец, нека да си

д-р Мими Виткова
председател на Асоциацията на лицензираните дружества за доброволно здравно осигуряване

го признае. Иначе е несправедливо 2 млн. души да плащат непрекъснато за 7 млн.

Ако здравната каса има намалени приходи от здравни вноски, защо досега не беше алармиран парламентът. И да се предложи

промяна на параметрите, т.е. заради намалените приходи да има намалени разходи в бюджета на НЗОК.

Законът за касата е гласуван и всяка промяна по него трябва да стане само със санкцията на депутатите.

Внасяме най-малко пари за здраве

Здравната ни вноска е най-ниската в Европа и това го повтарям от 1999 г. А от нас се иска европейско качество. Трябва да има адекватност на качеството на медицинските услуги и на парите за здравеопазване.

Има европейски механизми, по които да бъдат накарани 1.5 млн. души, които сега не внасят пари за здраве, да си плащат здравните осигуровки. Ако здравната осигуровка стане 10%, тя ще покрие недостига на средства в денталната медицина.

д-р Николай Шарков,
председател на Българския зъболекарски съюз

„След като имаме успешен диалог, е ясно, че се работи в посока по-добро здраве за българина и реформа в здравеопазването

Цялата вноска да отива за здравеопазване

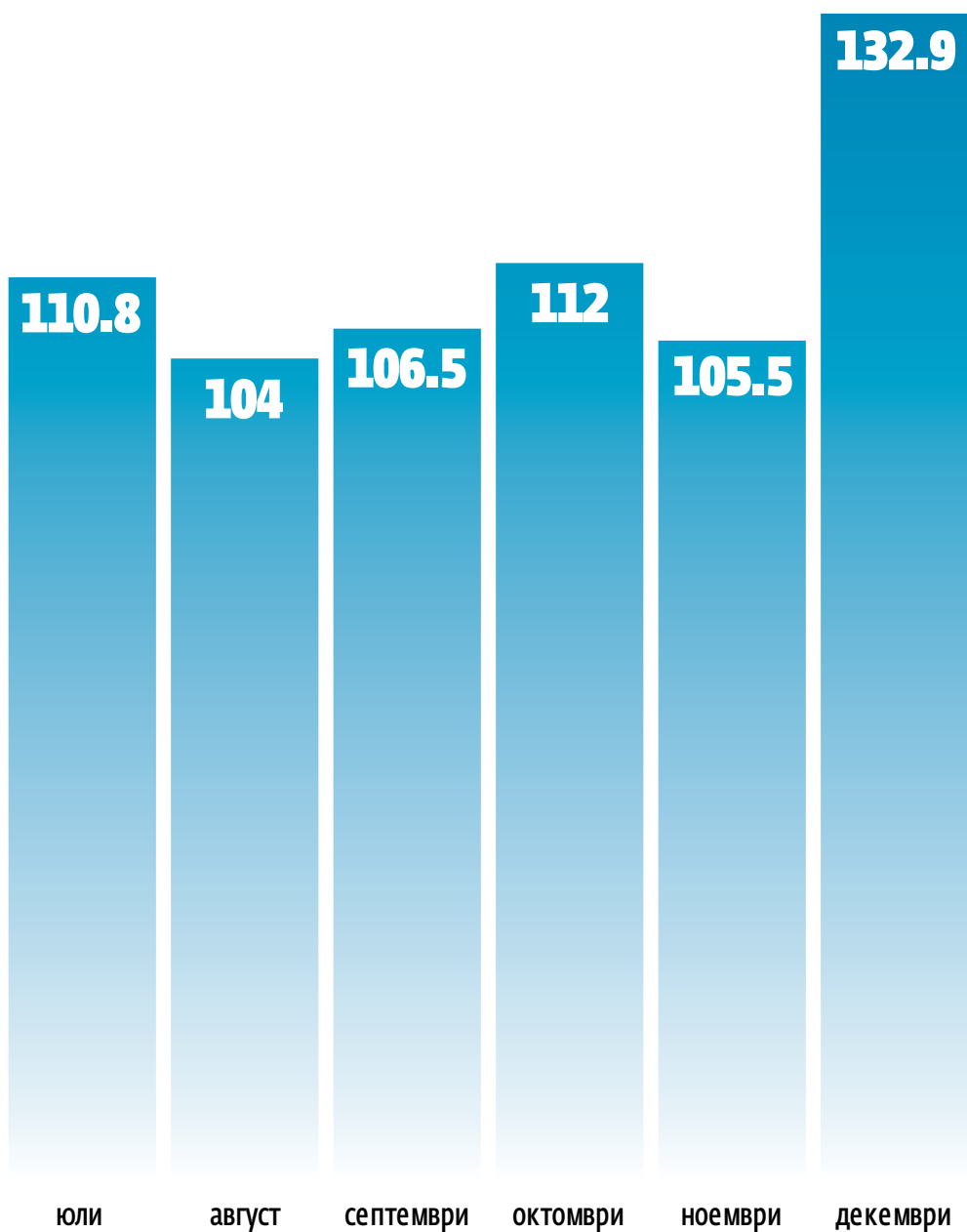
По-добре е новото увеличение на здравната вноска да влезе отново в бюджета на НЗОК, за да се използва от всички на базата на солидарния принцип.

Разблокираният резерв от 350 млн. лв. на практика са средства, които през 2009 г. са събирани от увеличението на вноската от 6 на 8% в резерва на НЗОК, и сега те се връщат на здравеопазването. Имаме уверението, че цялата 10-процентна вноска ще отива в здравната каса през тази година.

д-р Цветан Райчинов
председател на Българския лекарски съюз

„Всичко това трябва да се случи през законодателни промени, което ще отнеме около месец

с по-високи осигуровки

Да не се наливат излишни пари

Вдигането на вноската само временно решава проблема, смятат от БСК

▶ **Бождар Данев, председател на БСК**

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Трябва да се убедим, че като даваме повече пари, те ще се използват ефективно, а няма да изтичат без никакъв резултат. Това е мнението на работодателските организации по повод намерението на правителството до месец-два да вдигне здравната вноска от 8 на 10%.

Подобна мярка не може да бъде предприета без дебати в Националния съвет за тристранно сътрудничество. Ще настояваме за анализ какво се случи, след като през миналата година вече беше вдигната вноската с 2 процентни пункта, заявиха от Българската стопанска камара.

Държавата платец

Много лесно е тези, които потребяват, да вземат решение за сметка на тези, които трябва да платят, коментира председателят на БСК Бождар Данев. Според него държавата първо би трябвало да стане по-добър платец на здравните вноски на децата, студентите, пенсионерите и други социални групи, които по закон трябва да осигурява.

Преди време изчисления на БСК показаха, че вноските за тези групи са около

три пъти по-ниски от тези на работещите.

В същото време пенсионерите и децата са основни потребители на здравни услуги. Всяко нарастване на здравната вноска означава тази диспропорция да расте, казват от камарата. В същото време вдигането на вноската само временно ще реши проблема с намирането на ресурс за заплащане с лекарите, е мнението на камарата.

Резервът

Друг важен момент, който трябва да реши правителството, е парите от здравните вноски наистина да отиват за здравеопазване, вместо да се трупат в резерв, казва Бождар Данев. Според него е било неоправдано блокирането на близо 700 млн. лв. в резерва на здравната каса.

Мила Кисьова

Партньори Синдикатите предсказват напрежение

▶ Синдикатите също не смятат, че вдигането на вноската ще реши проблема. Нещо повече, според Валентин Никифоров, зам.-председател на КНСБ, това ще породи социално напрежение.

▶ В условията на криза и намалени доходи не мисля, че е нормално сега да има изземване на доходите на работещите в България, казва Никифоров.

▶ Според него, вместо да се вдига вноската, е по-добре да се използва резервът. Предупреждавахме в края на миналата година, че излишъкът на НЗОК не е трябвало да бъде замразяван, каза Никифоров.

Напълно погрешно решение

▶ **Георги Ангелов,** икономист от „Отворено общество“

намалиха данъчното бреме и осигуровките, сега се тръгва в точно обратната посока. Няма друга държава в ЕС, която да увеличава преките налози. Гърция, Унгария и Латвия увеличиха например косвените данъци. А Унгария вдига ДДС, но пък за сметка на това намали осигурителната тежест.

Третата теза против вдигането на здравните осигуровки е, че ако се увеличи безработицата, постъпленията от тях не само че няма да се увеличат, а дори ще се намалят. По принцип вдигането на осигуровките носи допълнителни приходи между 150 и 200 млн. лв. В този случай обаче може да има спад на приходите. Освен това ще се увеличат разходите в бюджета заради безработицата.

И не на последно място правителството на практика дава пари на един не-реформиран сектор, а цената ще я плати производствената сфера. Така бизнесът и работещите се натоварват допълнително, за да продължат да получават една некачествена услуга.

Намерението на правителството да увеличи здравните вноски с още 2% е напълно погрешно. Първо, това допълнително ще удължи кризата в България и вместо да излезем бързо от нея, положението ще се влоши. Това е така, защото пазарът на труда ще бъде натоварен допълнително с още задължения на фона на очаквания ръст на безработицата. Вместо

правителството да предприеме мерки за подкрепа на пазара на труда и да мисли в посока намаляване на осигуровките, то прави точно обратното.

Второто и не по-малко важно нещо са сигналите, които кабинетът на Борисов дава на чуждите инвеститори. След като през последните години правителства на България

НОВИЯТ PEUGEOT 206+ ОЩЕ ПО-НЕУСТОИМ

Разход на гориво (л./100 км): смесен цикъл 4,2 - 6,3, градски 5,4 - 9,1, извънградски 3,5 - 4,8; CO₂ емисии: 110 - 150 г/км.

www.peugeot.bg

ВЕЧЕ НИЩО НЕ ВИ СПИРА ДА НАПРАВИТЕ ТОВА, КОЕТО ВИНАГИ СТЕ ИСКАЛИ.

206+ с неустойма цена от 17 980 лева.
Оборудван с ABS, климатик, ел. стъкла, радио CD...

София Франс Ауто

Бургас 056/860 111 Варна 052/554 111 В. Търново 062/601 310, 600 746 Добрич 058/690 138 Карлово 0335/94 209 Кюстендил 078/552 452
Монтана 096/300 013 Пазарджик 034/442 499 Плевен 064/833 128 Пловдив 032/908 000 Разград 084/630 033 Русе 082/827 231
Сандански 0746/31 911 Севлиево 0675/32 003 Сливен 044/600 106 Смолян 0301/60 963 София Ботевградско шосе 02/8922 131
София Люлин 02/9216 131 София Цариградско шосе 02/9601 131 Стара Загора 042/670 418 Търговище 0601/67 050 Хасково 038/601 100

Fitch ни критикува след отказан договор с България

Агенцията прогнозира проблеми с гръцките банки в страната

Гръцките банки в България са застрашени заради кризата в съседната държава. Прогнозата е на анализаторите от рейтинговата агенция Fitch и компанията за макроикономически изследвания Capital Economics. Заедно с това Fitch прогнозира и отрицателен икономически растеж в България. Също вчера стана известно, че държавата още преди месец е прекратила отношенията си с рейтинговата агенция.

Банкови проблеми

Една трета от банките в България са гръцка собственост. Натискът над банките майки ще се отрази и на дъщерните им подразделения, каза Марк Йънг от Fitch Ratings. Дори и те засега да запазят нивата си на финансиране, очакванията са за засилен натиск над потоците към банковите клонове по-късно през годината. Опасенията са, че тогава може да се стигне до изтичане на средства от дъщерните

банки към Гърция.

Мнения

Кризата в съседната държава със сигурност ще има някакво отражение и върху банковия сектор в България заради сериозния дял на гръцки банки, коментира финансистът Емил Хърсев. То обаче няма да е сериозно заради високата конкуренция на банковия пазар. Така че понижаването на дяловете на някои банки просто ще доведе до увеличаване на дяловете на други банки. Миналата седмица управителят на БНБ Иван Искров съобщи, че няма основания за притеснение и че централната банка следи пазара, макар че не подготвя отделен доклад за гръцките банки.

Риск

Според Fitch тази година гръцката икономика ще се свие с поне 4%. Това ще засегне най-сериозно България, която е ориентирана 10% от износа си към съседната държава.

Агенцията е променила прогнозата си за икономиката на страната и вече вместо стагнация очаква отрицателен растеж за годината.

Без договор

Това е втора негативна оценка на Fitch в рамките на няколко дни, след като в петък агенцията предупреди, че може да понижи кредитния рейтинг на България до неинвестиционен статус. Впоследствие обаче се оказа, че това не може да се случи, тъй като финансовото министерство е прекратило отношенията си с Fitch Ratings. Тригодишните споразумения с рейтинговите агенции са изтекли в края на миналата година. След преразглеждане министерството е решило да не подновява това с Fitch. Мотивът е съкращаване на разходи, а агенцията е избрана по размер на годишните възнаграждения. Страната продължава да работи с Moody's и Standart and Poors.

“Стандартен рекет”

Пред в. “Пари” икономически анализатори бяха единодушни, че посочените от Fitch показатели - брутният външен дълг и дефицитът по текущата сметка - всъщност не са проблемни и

нямаха обяснение за публикувания преди дни анализ. Тогава старши икономистът на “Отворено общество” Георги Ангелов на шега попита дали финансовото министерство не е забавило плащането

си към агенцията. Показа се, че договорът е прекратен.

Според Емил Хърсев това е причината за негативните оценки и става въпрос за “стандартен рекет”.

Филипа Радионова

Антимафиот влезе в Комисията по хазарта

Финансовият министър Симеон Дянков назначи Сергей Кацаров за нов член в Държавната комисия по хазарта. Той ще замени Мариана Велкова.

Кацаров е завършил висше военно училище през 1987 г. и веднага започва работа в Министерството на вътрешните работи, съобщиха от финансовото министерство.

През 1998 г. става служител на ГДБОП. Той има сериозен опит в противодействието на трансгра-

ничната организирана престъпност, прането на пари, финансовите престъпления, трафика на хора и високотехнологичните престъпления, показва справка в професионалния му опит.

Кацаров е награден с най-високото отличие на МВР - “почетен знак” за особени заслуги, свързани с укрепването на правовата държава, защитата на държавните интереси, вътрешната сигурност и сигурността на Европа.

Парите за рисковото финансиране ще дойдат през лятото

Министерството на икономиката определя приоритетните сектори за Jeremie

През лятото малките и средните предприятия вече реално ще може да се възползват от предвидените 200 млн. EUR за рисковото финансиране по инициативата Jeremie. Това коментира заместник-министърът на икономиката Евгени Ангелов. Целта на инициативата е да осигури съфинансирането за проектите на бизнеса по оперативна програма “Конкурентоспособност”. В момента в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма определят приоритетните сектори, които да бъдат насърчавани със средствата от Jeremie.

Срокове

След като стартът на инициативата Jeremie беше забавен с около три години, най-после през март ще бъде подписан договор с Европейската инвести-

онна фонд (ЕИФ), научи в. “Пари”. Това трябваше да се случи още до края на февруари. След подписването на договора предстои да се създаде холдингов фонд, който да раздава средствата за рисковото финансиране на други одобрени подизпълнители - фондове и банки. Според експерти това ще отнеме поне още два-три месеца.

Очаква се през тази година да бъдат одобрени три подфонда - за рисковото финансиране, свързано с малки фирми в начален етап на развитие (т. нар. venture capital fund), за дялови инвестиции в развиващи се компании (т. нар. growth capital fund) и за мецанин финансиране, което е смесица между дългови инструменти и дялово участие (mezzanine finance). Първият фонд ще разполага с капитал от 30 млн. EUR, от които 70% са европари, а останалите са самоучастие на фонда. Чрез него ще се инвестират до 1.5 млн. EUR в една компания за една година.

► Вече трета година малките и средните фирми чакат да заработят рисковите фондове за финансиране на проектите им

По другите два фонда са заложили по около 60 млн. EUR, като самоучастието на избраните подизпълнители е до 50%.

Нова схема

Междувременно стана ясно и че почти на финалната права е съгласуването на новата схема по оперативната програма “Конкурентоспособност”, по която ще се отпускат

средства на закъсалите заради кризата фирми. Те ще може да кандидатстват за субсидии само за консултантски услуги, чрез които да се подобри сегашното им състояние. Очаква се схемата да бъде обявена през второто тримесечие, като средствата, предвидени по нея, ще се усвояват само до края на 2010 г.

Дарина Черкезова

НАЦИОНАЛЕН ТЕЛЕФОН ЗА ЗАВАН
0 7001 7001
на всички на един радиус

6000 НАСЕЛЕНИ МЕСТА
ВСИЧКИ КУРИЕРСКИ УСЛУГИ
ДО ВСЯКА ТОЧКА НА
БЪЛГАРИЯ

НА ЕДНАКВО
НИСКА ЦЕНА

SPE-100
СЪВРЕМЕННИ
ТЕХНОЛОГИИ

„Актавис“ продава своя дистрибутор „Хигия“

Сделката няма връзка с разследването за картел, твърдят от компанията

Международната генерична компания „Актавис груп“ продава своята дистрибуторска компания в България „Хигия“ ЕАД на частния инвеститор Росица Веселинова Великова. Цената на сделката е търговска тайна, съобщи от „Актавис“.

Мотиви

Решението за продажбата е в резултат на детайлния бизнес анализ на глобално и местно ниво, който компанията осъществи през 2009 г., се казва в официалното съобщение на компанията. Според стратегията за бъдещото си развитие „Актавис“ ще фокусира усилията си върху своя основен бизнес - разработка, производство и продажба на висококачествени генерични медикаменти, обясниха от компанията.

„Актавис“ е най-голямата фармацевтична компания в България както по отношение на продажбите, така и на производствения капацитет. Нашите бъдещи планове са фокусирани върху основната дейност на компанията и не включват дистрибуция, коментира Илия Пашов, изпълнителен директор на „Актавис“ България. Според данните

► От „Актавис“ твърдят, че целта на продажбата е да се концентрират върху основната дейност - производство на лекарства

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

на IMS Health за 2009 г. пазарният дял на „Хигия“ е около 22%, а на „Актавис“ - около 9%.

За продажбата на дистрибуторската фирма се говори повече от година. От компанията поясниха, че продажбата приключва сега и това няма връзка с разследването на Комисията за

защита на конкуренцията за картелно споразумение на „Хигия“ ЕАД и други 8 компании от фармацевтичния сектор. Няма никаква връзка, защото по сделката се работи от няколко месеца. По отношение на разследването за картел ние вече заявихме, че не се притесняваме за дейността

на „Хигия“, поясниха за в. „Пари“ от компанията.

Избор

В електронната информационна система „Дакси“ Росица Веселинова Великова фигурира като консултант по спомагателни дейности по застраховане и осигуряване чрез самостоятелни фондове. От офертите, които получихме, ние избрахме най-добрата не само за „Актавис“, но и за служителите на „Хигия“ и бъдещото развитие на компанията на местния дистрибуторски пазар, обясни Илия Пашов. „Актавис“ ще продължава да работи с „Хигия“ и останалите фармацевтични дистрибутори в страната, допълни той.

Производство

В България от 2000 г. „Актавис груп“ купи заводи за лекарства в Дупница, Троян и Разград. През следващите години компанията ги модернизира. През 2005 г. фармацевтичният производител купи и най-големия дистрибутор на лекарства у нас „Хигия“ ЕАД. През същата година продаде и 3/4 от завода си в Разград на „Биовет“ Пещера. В края на 2008 г. „Актавис“ се раздели и с останалата част от „Балканфарма“ в Разград. Тя беше купена от мениджърския екип на завода, който основа компанията „Антибиотик“.

Красимира Янева

Кабинетът Станишев изхарчил предизборно 1.2 млрд. лв.

Фирмите са били заблудени, че кризата няма да ни удари, смятат от финансовото министерство

През последните седем месеца от управлението на тройната коалиция е одобрено допълнително финансиране за близо 1.2 млрд. лв. От тях 400 млн. лв. са от фискалния резерв за непредвидени и неотложни разходи. Това съобщи от финансовото министерство по повод големия интерес към дълговете на държавата към частния сектор.

Неизпълнение

Одобрените от предходното правителство извънбюджетни средства оказват сериозен натиск върху хазната в условията на рязко свиващи се приходи, казват от екипа на Симеон Дянков.

Още в първото тримесечие на 2009 г. експертните оценки на Министерството

на финансите са показвали неизпълнение на приходите от над 6 млрд. лв., което впоследствие достигна до над 7.5 млрд. лв. Въпреки това са се приемали нормативни актове с ясното съзнание, че подобни ангажменти няма как да бъдат финансирани, без да се изпадне в свръхдефицит, смятат от финансовото министерство.

Заблуда

Според екипа на Дянков всички тези предизборни харчове, за които не е било осигурено финансиране, са създали грешни впечатления в бизнеса. Обвинението към тройната коалиция е, че тя погрешно е вменила на фирмите, че кризата няма да засегне България. Така компанията са били заблудени и вместо още през миналата година да започнат да се реструктурират, са загубили ценно време, посочват от финансовото министерство.

Билиана Вачева

Разходи

Фискалният резерв е олекнал с 400 млн. лв.

- През януари 2009 г. правителството на Станишев е одобрilo 400 млн. лв. от фискалния резерв за непредвидени и неотложни разходи. Парите са били използвани за:
- доплащане на хектар земеделска земя и на животновъдите - общо 211 млн. лв.;
- за НК „Железопътна инфраструктура“ и „БДЖ“ ЕАД - общо 94.5 млн. лв.;
- за строителство и основен ремонт на социални

заведения, детски градини, училища и др. - общо 94.5 млн. лв.;

- през февруари са разпределени 100 млн. лв. от бюджета, с които държавата увеличава дяловото си участие в капитала на „Национална компания индустриални зони“ ЕАД;
- през март са одобрени допълнително около 273 млн. лв., като 155 млн. лв. от тях са за финансиране на капиталови разходи по бюджетите на общините;
- през април са одобрени разходи за 383 млн. лв. От тях 76.7 млн. лв. са разпределени по бюджетите на различни министерства и ведомства.

Президентът готов на вето за ГМО

Държавният глава обеща, ако се наложи да свика референдум

Президентът Георги Първанов е готов да наложи вето върху Закона за ГМО, ако текстовете в него не гарантират опазването на България от замърсяване. Това съобщи председателят на Единната народна партия Мария Капон след среща с държавния глава вчера.

Позиция

По-късно пресслужбата на президента потвърди позицията на президента, че ще упражни правото си на вето, ако Законът за ГМО не дава необходимите гаранции за опазване на българската природа и човешко здраве. Ако се наложи, президентът Георги Първанов ще прибегне до правото си да предложи на Народното събрание произвеждане на национален референдум по въпроса „за“ или „против“ запазване на забраните за освобождаване в околната среда на генетично модифицирани организми (ГМО), се казва в прессъобщението.

Президентът изразява

► По настояване на екологични неправителствени организации Мария Капон се срещна с президента, за да разговарят по спорните текстове в Закона за ГМО

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

принципна позиция, че законодателната уредба за използване на ГМО в България и провежданата политика трябва да останат консервативни и рестриктивни, основани на принципите на предпазливостта и превантивността.

Според Първанов промените в действащия закон трябва да се ограничат главно до прецизиране на правилата за работа с генетично модифицирани микроорганизми в контролирани условия, с което да

се изпълни задължението за пълно и точно въвеждане на европейското законодателство.

Предупреждение

Премахването на забраната за генетично модифициране на традиционни за страната ни култури като маслодайна роза, пшеница, лоза, тютюн, зеленчукови и овощни култури ще бъде грешна стъпка и ще промени необратимо развитието на селското стопанство, смята президентът.

Среща Зелените искат

- Председателят на Единната народна партия Мария Капон се срещна с президента по настояване на екологични неправителствени организации.
- Зелените искат забрана за полеви опити с ГМО пшеница, маслодайна роза, тютюн, овощки и зеленчуци.
- Да се забрани отглеждането на ГМО с търговска цел в зоните от националната екологична мрежа.
- Да има гаранция и срок за въвеждане на предпазна клауза за забрана на разрешени в ЕС ГМО хибриди.
- Да има задължителна оценка за съвместимост с цел опазването на зоните от Натура 2000 и 30 км около тях, каквото е изискването и на Брюксел, обясни Капон.

Контрол

Камери ще следят за нарушения по пътищата

Около 400 камери се предвижда да бъдат поставени по националните пътища, съобщи вътрешният министър Цветан Цветанов. Тяхното поставяне зависи от държавните приходи. Цената на 1 камера е 30 хил. EUR. Според Цветанов за една година и половина проектът за поставянето им може да се реализира.

Н. Цветкова | pari.bg

Проект

Костинброд обновява 16 км път

Община Костинброд започва ремонт на 16 км от четвъртокласната си пътна мрежа. Основно ремонтирани ще бъдат пътищата между шест от селата в общината. Проектът на стойност 5 млн. лв. ще бъде финансиран изцяло

по Оперативна програма „Регионално развитие“. Изпълнители на ремонтните дейности са „СК - 13 Пътстрой“ АД и „Автомагистрала Хемус“ АД. Строителният надзор ще се извършва от „Строй надзор НСН“. Очаква се ремонтните дейности да започнат до края на март т.г. и да приключат за два месеца.

Н. Цветкова | pari.bg

Винарна

„Катаржина“ със златен медал от Париж

Виното Question mark 2007 на „Катаржина Естейт“ взе златен медал на престижния конкурс Vinalties Internationales, проведен в Париж от 26 февруари до 2 март. Със сребърни медали бяха отличени Katarzyna Reserve 2006, Contemplations 2007, Мерло&Малбек и единственото бяло българско вино, получило медал - Les Amandiers 2006, Шардоне&Совиньон блан.

Н. Цветкова | pari.bg

Отбраната продава имоти, пести от охраната им

Военното министерство иска да съкрати разходите с 900 000 лв. месечно

Министерството на отбраната отделя месечно по 900 хил. лв. за охраняване на обекти с отпаднала необходимост. За да свие тези разходи, министерството обмисля да се освободи от ненужните имоти за период от три години. Това е записано в стратегията на военното ведомство, публикувана на сайта му. Изброяват се няколко начина за освобождаване от излишните имоти - продажби, безвъзмездно предоставяне на ведомства и общини, наеми, концесии и публично-частно партньорство.

Разходи

За охрана на обектите с отпаднала необходимост са назначени 2223 охранители по сключени договори със специализирани фирми. За тях министерството е планирало оперативни разходи от 10.75

млн. лв. през 2009 г. Средно за един обект разходът е над 10 000 лв. Ако за една година МО се освободи от около 300 обекта, спестяванията ще бъдат близо 3.5 млн. лв. Според стратегията те ще може да бъдат пренасочени за други нужди на отбраната.

Обекти

Към момента 858 от обектите са бивши войсковы райони или части от тях. Публична държавна собственост са 344, частна държавна собственост - 197. Броят на неактуваните помещения е над 315. Всички те са под управлението на министерството и вече не са му нужни.

Задължения

Освен че трябва да съкрати драстично разходите си, военното министерство е едно от държавните ведомства с най-големи задължения към частни фирми. По последни данни става дума за неразплатени 231 млн. лв. към доставчици от България и чужбина.

Идват 50% по-малко руски туристи

България спря безплатните визи за руснаците

Броят на туристите от Русия това лято може да се свие с 50%, прогнозира туроператори. Причината е, че от началото на март са отпаднали безплатните визи за руснаците на възраст от 6 до 12 години.

Само от детски групи у нас идват около 60-70 хил. от всички близо 250 хил. руски туристи, коментира за в. „Пари” Любомир Панковски, изпълнителен директор на „Алма тур”.

Пристигащите на семейна

почивка руснаци също ще бъдат възпрепятствани, защото вече няма да ползват безплатни визи за децата си. Руснаците ще се пренасочат към Турция или Гърция, смятат туроператорите. Настояваме за среща с представителите на икономическото и външното министерство, за да измислим вариант, удовлетворяващ и бизнеса, и държавата, казва Панковски.

Безплатните визи бяха въведени преди две години като вид промоция за привличане на туристи. Сега те отпадат заради присъединяването ни към Шенгенското пространство.

Д. Черкезова

Финанси Столичната община ще разсрочва заем

Столичната община ще поиска разсрочване на заем от 5 млн. лв. от Столичния общински приватизационен фонд. „Кметството иска да се издължи на фонда до септември. Данъчната кампания не е набрала скорост и общината няма средства да го погаси”, обясни Вили Лилков, член на съвета за управление на фонда. Кредитът беше взет за разплащане на разходи за управление на отпадъците и трябваше да бъде погасен до края на миналата година. Това е един от няколко заема, които общината изтегли от свои структури.

К. Янева | pari.bg

София Търси се консултант за транспорта

Центърът за градска мобилност търси консултант, който да предложи нов модел на управление и финансиране, както и нова тарифна политика и ценообразуване на картите и билетите за градския транспорт в София. Целта е да се намалят разходите и да се увеличат приходите на общинските дружества „Столичен електротранспорт”, „Столичен автотранспорт”, „Метрополитен”, както и на Центъра за градска мобилност. Вече има обявена обществена поръчка за избор на консултант, като на него може да бъдат платени до 180 000 лв.

К. Янева | pari.bg

Либерализация телекомите, опит

КРС ще улесни пренасянето и на стационарни въвежда система на едно гише

Опростяване на процедурата за пренасяне на фиксирани номера предвижда Комисията за регулиране на съобщенията. Срокът за въвеждането ѝ е до 4 месеца след финалното съгласуване, което трябва да е факт до дни, коментира председателят на телекомуникационния регулатор Веселин Божков. Стъпката бе оценена от алтернативните оператори като поредния опит за либерализация на пазара, 94% от който държи Българската телекомуникационна компания - сега „Виваком”.

Конкуренция

Промените предвиждат прехвърлянето на номера да става чрез подаване на заявление само на едно гише - при приемащия оператор. Досега процедурата включваше подаване на молба до телеком и издаване на сертификат за прехвърляне от страна на оператора, с който потребителят да отиде при новия си оператор. По закон тази процедура трае около 25 работни дни и струва 5 лв. на потребителя и 25 лв. без ДДС на приемащия оператор. Промените в регулациите предвиждат

50

► процента пазарен дял може да заемат алтернативните телекоми до 5 години, смята маркетинговият директор на обединението на „Евроком КейбълТел” Димитър Радев

► Стъпките на КРС трябва да доведат до либерализация на пазара, но не очаквам големи промени, смята Теодор Захов, изпълнителен директор на „СпектрумНет”

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

трансферът както на стационарен, така и на мобилен номер да се осъществява в рамките на 7 дни и да струва само 18 лв. на приемащия оператор.

Ограничаването на бюрокрацията за потребителя ще отвори пазара, смята Теодор Захов, изпълнителен директор на „СпектрумНет”. В края на 2009 г. компанията му придоби друг алтернативен телеком - „Орбител”, с което си осигури второ място по брой потребители след „Виваком”. По думите на Захов обединението притежава около 3-4% пазарен дял у нас. Той не очаква особено голям ефект от улесняването на процедурата за прено-

симост на стационарните номера.

Статистика

Песимизмът на Захов е оправдан - за около година от въвеждането на процедурата оператора си са сменили около 10 хил. абоната, показва статистката на КРС. Според маркетинговия директор на обединението на „КейбълТел” и „Евроком” Димитър Радев обаче опростяването на процедурата за преносимост може да доведе до промени в пазарното статукво. Преносимостта е един от двата основни фактора за успеха на демонополизирането на пазара на гласовите фиксирани услуги, казва той.

Практиката от други пазари, излизащи от подобна монополна ситуация, показва, че алтернативните оператори спокойно могат в рамките на 3 до 5 години да вземат половината пазар на фиксирани услуги, твърди Радев.

На подобно мнение са и от WiMAX оператора „Некском”. От компанията коментират, че с улесняването на процедурата темповете на пренасяне на номера ще се увеличат тройно. Ще се стремим да запазим пазарния си дял във фиксирания телефония чрез предлагането на нови конвергентни пакети (телефон, интернет, телевизия, мобилна услуга), коментират от „Виваком”.

Разговорите поевтиняват с 30%

► Високите цени за терминиране са предпоставка за скъпи разговори у нас, смятат от КРС

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Компаниите очакват ръст на приходите от интернет

С 25-30% ще поевтинят цените на дребно за фиксирани и мобилни услуги. Това заяви председателят на Комисията за регулиране на съобщенията Веселин Божков, цитиран от Агенция „Фокус”. По думите му спадът се дължи на намаляването на цените на едро (цена за терминиране), което ще се отрази и върху цените на дребно.

Статистика

Спадът в цените ще удари допълнително телекомуникационните компании у нас, които отчитат спад в приходите от потребител

през последното тримесечие на миналата година. Отчетът на „М-Тел” показва, че приходите от абонат на компанията са средно 17.64 лв., а при „Глобул” сумата е 17.60 лв.

Алтернатива

Затова и телекомите започват да обръщат все по-голямо внимание на алтернативни източници на приходи, като мобилен интернет, който бележи значителни ръстове през последните месеци. Увеличението в потреблението на широколентов интернет през 2009 г. отбелязва растеж от 150% в сравнение с 2008 г., коментират от „М-Тел”.

Цени

Спадът в цените на дребно

при две номера,

Шанс

Опростяването на преносимостта на номерата е шанс както за алтернативните телекоми, така и за мобилните оператори. И „М-Тел“, и „Глобул“ представиха официално в края на миналата година свои услуги за стационарни разговори, които обаче набират скорост в момента. И двата оператора развиват присъствието си и в потребителския, и в корпоративния сегмент, залагайки на различни комбинирани пакети за разговори в стационарни и мобилни мрежи. Развитието на фиксирани услуги е един от основните акценти в нашата стратегия, коментират от „Глобул“. От компанията прогнозируют, че броят на потребителите, които ще поискат да сменят стационарния си оператор, ще се увеличи през тази година. Според Захов и Радев навлизането на двата мобилни оператора на стационарния пазар е променило статуквото. И двамата обаче искат намаляване на цените за терминиране на разговори от стационарна към мобилна мрежа. Според КРС това ще стане още до 1 юли тази година, когато цените за терминиране в мобилни мрежи ще са намалели с между 42 и 56% спрямо април миналата година.

Промените в конкурентната обстановка обаче се осъществяват с твърде бавно темпо. Надеждите на алтернативните телекоми са, че опростяването на процедурата за преносимостта на фиксирани номера ще катализира ръста на абонатите им.

Христо Ласков

ОТ ЮЛИ

ще се дължи най-вече на намаляването на цените за терминиране, които до 1 юли ще паднат с 8 до 67% спрямо миналата година при фиксирани мрежи и с 42 до 56% при мобилните мрежи. Именно високите цени на едро са причина и за скъпите разговори, коментират алтернативните телекоми. Според статистиката на КРС цената за терминиране представлява между 63 и 87% от крайната цена на услугата, която плаща клиентът.

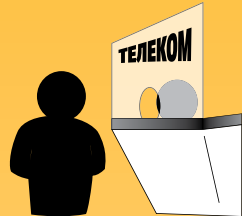
Сред другите фактори за спад в цените на разговорите е и конкуренцията в сектора, която допълнително упражнява натиск върху телекомите, коментира Божков.

Христо Ласков

Процедурата досега

1

Желаещият да смени стационарния си номер подава заявление при сегашния си телеком, че иска да го напусне. Услугата струва 5 лв.

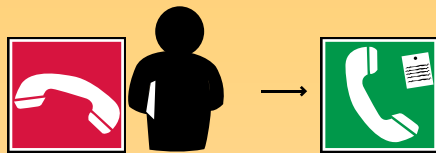

До 2 работни дни

2

До 2 работни дни даряващият оператор издава сертификат, с който потребителят отива при приемащия оператор. Потребителят е записан в списък за пренасяне

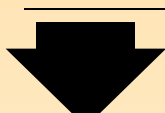
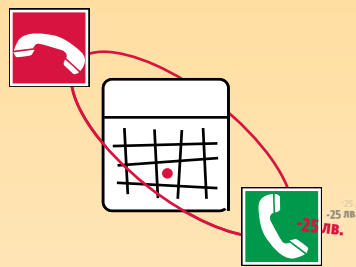

Не по-късно от 25 работни дни

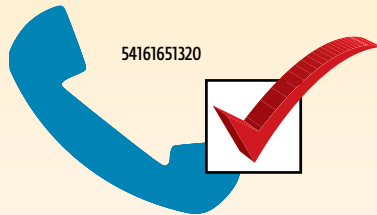
3

Даряващият и приемащият оператор се разбират за ден на пренасяне на номера. Датата на пренасяне е не по-късно от 25 работни дни от подаването на заявлението. Технологично процедурата отнема около 1 час, през който потребителят няма телефон. Приемащият оператор заплаща по 25 лв. без ДДС на пренесен номер

4

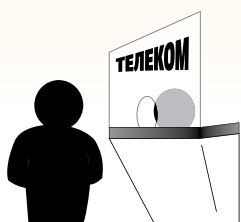
Номерът на потребителя вече е пренесен. Набиращите този номер са уведомявани, че той не е на даряващия оператор, а на приелия, което може да се отрази на цената на разговора

Новата процедура

1

Номерът на потребителя вече е пренесен. Набиращите този номер са уведомявани, че той не е на даряващия оператор, а на приелия, което може да се отрази на цената на разговора

Софийските хотели смъкват цените с 25%

2010-а ще е година на ниската заетост и големите ценови промоции

С 25% са спаднали цените за наем на стая в градските хотели в София през март в сравнение със същия месец година по-рано, показва индексът на британския сайт trivago.co.uk. Средната цена за стандартна стая вече е 79 EUR, докато през миналата година тя е струвала 106 EUR. През февруари хотелска стая в столицата е била 81 EUR, а през януари - 80 EUR.

Проучване

Низходящата тенденция беше потвърдена и от мениджърите на водещи хотели, до които се допита в „Пари“. Очакванията им са, че 2010 г. ще бъде белязана от сравнително ниска заетост и големи ценови промоции. Малко надежда идва от съживяването на икономиката в Европа.

През първите няколко месеца на 2010 г. цените на петзвездните хотели в София спаднаха средно с около 20%. В момента някои от петзвездните хотели се продават на нивата на 4-звездни, т.е. около 100-120 EUR без ДДС. Това коментира за в. „Пари“ Петрана Грахълвова, директор „Маркетинг и продажби“ в FPI Hotels&Resorts. Според Искра Екимова, директор „Продажби и маркетинг“ в хотел Radisson Blu, в началото на годината поне са отчетени малко по-добри резултати в сравнение с края на 2009 г.

Прогноза

Като се има предвид, че тенденциите в Европа са за подобряване на икономиче-

► До 35% по-ниски цени са предлагали някои от софийските хотели през 2009 г.

ската ситуация, а оттам и за повишаване на пътуванията, през 2010 г. очаквам по-добри резултати, казва Искра Екимова. Смятам, че заетостта може да се увеличи, а цените да се запазят на нивото си от 2009 г., допълва тя.

2010 г. ще е трудна и не съм оптимист. Все пак обаче цените няма да паднат с повече от 20%, казва Петрана Грахълвова.

Кризисно

Заради кризата през мина-

лата година някои от градските хотели в София са смъкнали цените си дори с 30-35%. За да си гарантират приходи, част от промоциите им включват и по-ниски цени на конференнтните зали, дори с до 50%. Ако досега само хотелите в провинцията даваха конференнтните си зали безплатно като бонус, през 2009 г. това вече е започнало да се наблюдава и в София, коментираха хотелиери за в. „Пари“.

Дарина Черкезова

Тенденции В Европа спадът е 7%

► През март цените на хотелските стаи в Европа отчитат 7% годишен спад, показват данните на индекса на британския сайт trivago.co.uk. Те са на ниво от 103 EUR, т.е. без промяна спрямо предходния февруари.

► Цените в 34 от 50 големи европейски града са с понижение на годишна база.

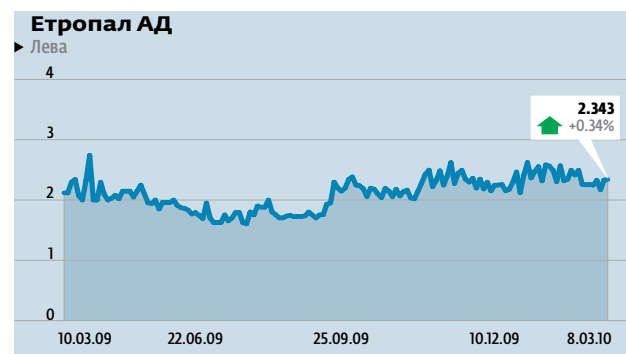
► Хотелите в градовете, наложени като туристически дестинации, обаче отчитат ръст. Така например хотелската стая в Рим е поскъпнала с 13% спрямо февруари до 114 EUR. Ръст от 19% има за Виена (116 EUR) и от 9% за Амстердам (117 EUR), Атина (93 EUR) и Барселона (109 EUR). ► Женева е най-скъпият град в Европа - 195 EUR, следвана от Осло - 157 EUR, Милано - 153 EUR, и Лондон - 139 EUR.

„Етропал“ АД отчете 13% спад на приходите от продажби

Печалбата на компанията се понижава минимално с 0.3%

Производителят на медицински консумативи за хемодиализа „Етропал“ АД отчита 13% по-малко продажби за 2009 г., показва консолидираният отчет на дружеството, предаден на БФБ. Показателят се свива до 13.1 млн. лв. спрямо 15.06 млн. лв. за 2008 г. Общите приходи на компанията се понижават с 12.5% на годишна база и през 2009 г. намаляват до 13.5 млн. лв.

Разходите за дейността се свиват с 12.25% и през миналата година са 13.2 млн. лв. Печалбата на „Етропал“ АД остава почти без промяна, като спадът ѝ през миналата година е минимален - 0.3%. Положителният финансов резултат намалява до 296 хил. лв., а през 2008 г. беше 297 хил. лв. Публичната ком-

пания консолидира дейността на две дъщерни фирми. Дружеството е собственик на 50% от капитала на „ИБ Медика“ АД и 70% от гласовете в общото събрание на „Етропал Трейд“ ООД. От своя страна „Етропал“ е част от икономическата група на синия чип „Еврохолд България“ АД. В края на 2009 г. публичният холдинг е собственик на 60.7% от капитала на производителя на медицински консумативи.

„Еврохолд“ на няколко пъти обяви, че търси купувач на дела си в „Етропал“, но икономическата криза и сривът в цените на акциите замразиха тези планове.

Борсовата сесия вчера донесе 0.34% ръст за книгата на „Етропал“. По позицията на производителя беше сключена една сделка за 102 лота. Цената на затваряне достигна 2.343 лв. за акция, което прави 11.7 млн. лв. пазарна капитализация.

Мерки
ЕС дава
100 млн. EUR на
предприемачи

► Ласло Андор,
еврокомисар

Европейският съюз създава нов фонд с първоначален бюджет от 100 млн. EUR за отпускане на заеми на безработни, които искат да започнат или доразвият собствен бизнес. По думите на европейския комисар по заетостта, социалните въпроси и равните възможности Ласло Андор със средствата от фонда ще бъдат отпуснати до 45 хил. кредита на нововъзникващи компании. Чрез новия механизъм се надяваме да ускорим процеса на възстановяване на европейската икономика и да насърчим създаването на нови работни места, каза още Андор. Финансирането на новия фонд ще може да се използва и като гаранция за получаването на заеми от други източници. С помощта на сътрудничеството с големи международни финансови институции като Европейската инвестиционна банка сумата може да надхвърли 500 млн. EUR, посочват от Брюксел.

РЪСТ
Безработицата
в ОИСР
стигна 8.3%

Безработицата в развитите държави нарасна до 8.3% през 2009 г., след като година по-рано показателят беше 6.1%. В еврозоната увеличението е от 7.6% през 2008 г. до 9.4% през 2009 г. За целия Европейски съюз безработицата е нараснала от 7 на 8.9%. От богатите страни в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие най-много са безработните испанци - 18.1%. След нея се нареждат Словакия и Ирландия с 11.8% безработица през 2009 г. За сравнение през януари без работа в САЩ са били 9.7%, след като през последния месец на миналата година безработните американци достигнаха 10%.

Еврозоната се раздели на две класи

Хаосът с финансите на Гърция изостри отношенията между нови и стари, малки и големи членове на съюза

Кризата с дълга в Гърция ускори процесите на разделяне на валутния съюз на две - от едната страна са големите икономики начело с Германия, които упражняват по-голям контрол върху по-младите членове на валутния съюз като Гърция. Хаосът в страната налага намиране на спешни решения, за които ЕС не е подготвен. Икономисти и политици в ЕС лансират идеи за изход от трудната ситуация, някои от които са доста екзотични.

Разделяне

Разделянето на валутния съюз на първокласна и второкласна еврозона на практика е факт от 2004 г. насам, когато правилата за бюджетна дисциплина се приложиха по-строго за малките държави. Впоследствие те бяха пренаписани, за да се избегнат санкции за Франция и Германия, които на няколко пъти преминаха определената граница на бюджетния дефицит.

Сегашната криза в Гърция засили тази тенденция независимо дали Атина ще бъде спасена от страните от ЕС или не. Франция например също имаше дефицит, близо два пъти по-голям от определения от ЕС таван от 3% от БВП. В случая с Гърция Германия изглежда като възможният европейски кредитор от последна инстанция. Това разделяне на еврозоната на две класи заплашва да доведе до недоволство и враждебност между големите и малките държави в съюза.

Затягане на контрола

Брюксел вече осъзнава нуждата от по-строго икономическо управление, нови средства за надзор

на Европейската комисия и нейната статистическа служба върху финансите на страните от ЕС и евентуално създаване на европейски кредитор от последна инстанция. Президентът на ЕК Жозе Мануел Барозу предложи през миналата седмица на ръководните органи в ЕС да им бъдат дадени нови правомощия. Те трябва да могат да отправят препоръки за икономически реформи на всяка страна поотделно, както и да изпращат предупреждения в случай на неадекватни действия.

Правителство

Френският президент Никола Саркози използва гръцката криза като повод да възроди отново идеята за европейско икономическо правителство, което да координира икономическите политики на страните членки и да поддържа курса на еврото конкурентен спрямо американския долар и китайския юан.

Германия обаче даде ясно да се разбере, че не подкрепя каквато и да било форма на намеса на ЕС в експортно ориентираната ѝ политика.

Валутен фонд

Икономистите Даниел Грос от Центъра за европейски политически науки и Томас Майер от Deutsche Bank лансират идеята за създаване на европейски валутен фонд по подобие на Международния валутен фонд с основно предназначение подпомагане на страните от еврозоната, изпаднали в затруднение. Средствата в него ще се набират първоначално чрез заеми от пазарите, а впоследствие принос ще имат държавите

► Френският президент Никола Саркози използва гръцката криза като повод да възроди отново идеята за европейско икономическо правителство

Помощ от МВФ
Заемите остават тема табу

► Според повечето икономисти, дори и силните

подръжници на еврото, фондът е най-доброто възможно решение, тъй като ЕС няма необходимия капацитет за справяне.

► Правителствата от еврозоната обаче са пре-

върнали искането на помощ от Вашингтон в тема табу и дори го асоциират с изпращане на сигнали към света, че валутният съюз не може да се справи със собствените си проблеми.

с прекомерни дългове и дефицити.

Пречки

И докато предложенията

на Жозе Мануел Барозу срещат само политическа съпротива, за представените амбициозни икономически идеи изглежда почти

невъзможно да бъдат реализирани без единодушно одобрение от всичките 27 страни от Европейския съюз.

AIG продава Alico за 15.5 млрд. USD

► Сделката за Alico ще помогне на компанията да върне държавната помощ

Купувачът MetLife ще плати на собственика на БТК в брой и с акции

Собственикът на Българската телекомуникационна компания AIG ще продаде поделението си за животозастраховане American Life Insurance Co (Alico) на MetLife за около 15.5 млрд. USD. Сделката ще помогне на компанията да върне средствата, отпуснати ѝ като част от спасителния план на правителството. MetLife ще плати на AIG 6.8 млрд. USD в брой и около 8.7 млрд.

USD в акции за Alico.

Сделки

Това е втората голяма сделка на AIG в рамките на една седмица. Компанията вече постигна споразумение за продажбата на азиатското си животозастрахователно подразделение American International Assurance (AIA) на британската Prudential за 35.5 млрд. USD. Това беше и най-голямата застрахователна сделка в историята.

У нас

В България AIG има контролно участие в БТК чрез

„Ей Ай Джи Блек Сий Холдинг“. Към 31 декември 2009 г. дружеството е собственик на 94% от телекома. Застрахователният гигант присъства у нас и чрез дружеството си за общо застраховане „Ей Ай Джи България застрахователно дружество“ ЕАД. По данни на Комисията за финансов надзор в края на ноември пазарният му дял е 1.2%, а записаните премии са 15.95 млн. лв. При животозастраховането „Алико България ЖЗД“ ЕАД пък има 10.4% пазарен дял и продадени полици за 20.46 млн. лв.

Cover story

PM raises security burden

Health insurance contributions to jump 2 pp in two months

Another heavy blow was delivered upon businesses in Bulgaria in the midst of a grave financial crisis. Boyko Borisov's administration decided to raise the health insurance contribution from 8 to 10% in two months, instead of from 2011.

Consequences

The decision means higher expenses for employers and lower net payment for employees. The social security burden will continue to be split in a 60:40 ratio between employer and employee.

Companies slammed the idea for injecting additional money in a non-reformed sector like healthcare. According to managers, increasing health contributions in a crisis may trigger bankruptcies or encourage firms to move into the grey economy. A large part of the self-insured are expected to stop paying their installments.

The rate revision was an-

nounced by prime minister Borisov after his meeting with medical organisations on Monday. The idea has not been yet discussed with the council for tripartite cooperation, which traditionally talks changes related to taxation and social security and includes representatives of the trade unions and employers.

All health insurance payments will go to the National Health Insurance Fund (NHIF), the health ministry said later in the day. According to Lachezar Ivanov, chairman of the parliamentary health committee, contributions will not rise any more. As much as 2% of the collections will be allocated to private health funds next year to kick-start the second pillar of health insurance.

Collection

NHIF data show that health insurance collection in 2009 was BGN 250 million below the budgeted figure. Poor collection and NHIF's smaller budget for 2010 caused a delay in payments to medical service providers for four consecutive months.

► Prime minister Boyko Borisov has not discussed the health contribution hike with unions and employers yet

PHOTO: MARINA ANGELOVA

That compelled the government to release BGN 350 million from NHIF's reserve and settle outstanding payments.

Health insurance revenue amounted to BGN 117 million in February 2010, up 11.32% year on year, Na-

tional Revenue Agency data show. Collection in January totalled nearly BGN 103 million. Health insurance payments amounted to BGN 1.3 billion for the full year 2009. Revenue in 2010 is projected to stand at BGN 1.56 billion.

Another attempt at liberalisation of telecommunications market

One-stop-shop service to facilitate telephone number portability

The Communications Regulation Commission (CRC) will ease the procedure for portability of fixed-line telephone numbers. The new procedure will take up to four months to be agreed, CRC chairman Veselin Bozhkov said. The step was assessed by telecom start-ups as another attempt at

liberalising the market, 94% of which is held by Bulgarian Telecommunications Company (now Vivacom).

Competition

The changes will introduce the one-stop-shop principle in phone number portability, as customers will only have to file a request to the operator whose services they want to use. At present subscribers have to ask their current operator to have their number transferred, receive a portability certificate and then go to the new operator. The procedure takes about 25 business days and costs BGN 5 to the customer and BGN 25 without VAT to the accepting operator. According to the planned changes, both fixed-line and mobile phone number portability will take

seven days and cost BGN 18 to the accepting company.

Cutting down bureaucracy will open the market, SpectrumNet executive director Teodor Zahov said. In late 2009 his company acquired telecom start-up Orbitel, thus becoming the second biggest operator in number of customers after Vivacom with a market share of about 3 or 4%.

Figures

Some 10,000 stationary numbers have been transferred since the procedure started in April 2009. The easing of the portability procedure may change the status quo, CableTel and Eurocom marketing director Dimitar Radev pointed out. Portability is one of the two key factors for the success of the demonopolisa-

tion of the fixed-line voice service market. According to Radev, telecom start-ups can acquire half of the stationary phone market within three to five years.

A similar opinion is voiced by WiMAX operator Nexcom. The rate of number portability will jump thrice after the procedure is facilitated, the company said. We will try to keep our market share in fixed-line telephony by offering new packages combining telephone, internet, TV and mobile services, Vivacom commented.

The eased rules will also be a chance for established wireless operators like MTel and Globul, which launched their fixed-line services in late 2009. Both companies rely on a combination of stationary and mobile telephony.

Ambitious strategy to pep up capital market

Management plans to make BSE developed, attractive in two years

The development strategy of the Bulgarian Stock Exchange (BSE) until 2012 will be a real test for the capital market. The comments of investment intermediaries on BSE's long list of ambitious goals range from complete approval to total disapproval.

BSE's programme is extremely inadequate, an inter-

mediary who declined to be named said. It is much more important to initiate legislative changes that concern institutional investors like pension funds. It is a constructive strategy that shows that the BSE should partner with the other institutions, Karoll executive director Angel Rabadzhiyski pointed out.

Goals

We want to improve the conditions for securities trade, re-

store confidence in the market, enhance the infrastructure and the corporate management of public companies, BSE board of directors chairman Asen Yagodin underscored. A challenge facing the BSE is the need to team with the other institutions responsible for the implementation of the strategy. These include the state, the Financial Supervision Commission, the Central Depository, investment intermediaries, issuers and investors. We need to have

the active support of the state, mainly of the finance ministry, Yagodin added.

Strategy

One of the first things that have to be done is setting up a market for certificates, warrants and other structured products. A market segment for trade in exchange-traded funds (ETFs) is planned to be established in the first quarter of 2011. A derivative market for futures and options also has to be set up by then.

Rating

Cancelled contract prompts negative Fitch analyses

Bulgaria risks seeing its banks sucked under by the fiscal sins of neighbouring Greece, Fitch Ratings and Capital Economics Ltd. warned. About a third of Bulgaria's banks are owned by Greek parents. The crisis in Greece will inevitably have some effect on the banking sector in Bulgaria, due to the substantial share of Greek banks, financier Emil Harsev commented. However, the effect will not be that serious, because of the stiff competition on the banking market. A decrease in the shares of some banks will simply increase the shares of others, he added. Fitch also revised its forecast for Bulgaria from stagnation to GDP drop in 2010. Meanwhile it emerged that Bulgaria has terminated its contract with the rating agency as a cost-cutting measure. According to Harsev, the negative assessments are a standard means of racketeering.

Deal

Actavis sells distributor Higia

International generic pharmaceutical company Actavis Group is selling its distributor in Bulgaria, Higia, to private investor Rositsa Velikova. The price of the deal is a trade secret, Actavis said. The decision is the result of a detailed business analysis on a global and local level, which the company carried out in 2009, Actavis's official news release reads. According to the company's development strategy, Actavis will focus its efforts on its core business: development, production and sale of high-quality generic pharmaceuticals. Actavis is the biggest drug company in Bulgaria, both in terms of sales and production capacity. Our future plans are focused on the core business and do not include distribution, Actavis executive director Iliya Pashov said. According to IMS data for 2009, Higia holds some 22% of the market, Actavis, 9%.

Hospitality

Sofia hotels cut room rents 25%

The rents in Sofia's hotels have dropped 25% for the past year, the index of trivago.co.uk shows. The average price per standard room in March is EUR 79, compared with EUR 106 last year. The rent in February was EUR 81, in January, EUR 80. The cheapening was confirmed by managers of leading hotels interviewed by the

Pari daily. They expect a relatively low occupancy rate in 2010, as well as substantial price promotions. The prices in five-star hotels in Sofia have decreased some 20% this year and some offer rooms at the prices of four-star hotels, i.e. about EUR 100 to 120 without VAT, FPI Hotels&Resorts' sales director Petrana Grahlyova told the Pari daily. Radisson Blu's Iskra Ekimova said the results so far this year have been better than in 2009.

Jeremie

Venture financing to kick off in summer

Small and medium-sized enterprises in Bulgaria will be able to take advantage of the EUR 200 million fund for venture financing under the Jeremie initiative in the summer, deputy economy minister Evgeni Angelov said. The initiative is aimed at providing co-financing for projects under the competitiveness operational programme. Currently the ministry of economy is specifying the priority sectors for financing. An agreement with the European Investment Fund that will give a start to the Jeremie initiative will be signed in March, the Pari daily learned. A holding fund will be set up then to allocate the venture financing to other subcontractors (funds and banks), which that will take another couple of months. Three subfunds are expected to be approved in 2010: a venture capital fund, a growth capital fund and mezzanine finance.

BSE

Compensatory notes, single deals drive trade

Compensatory instrument transactions and single deals in BG Agro and Balkan & Sea Properties secured 72.9% of the BGN 1.67 million turnover on the Bulgarian Stock Exchange (BSE) on Monday. A total of 373,161 shares in BG Agro were transferred in a single deal for BGN 628,800. A touch above BGN 300,000 was paid for 28,986 shares in Balkan & Sea. Investors traded 1,622,519 compensatory notes with a BGN 1 par value at BGN 0.174 apiece. All four indexes decreased, with BG40 suffering the biggest loss. The index of the most traded stocks fell 0.36% to 117.63 points. Blue-chip index Sofix closed at 424.53 points, down 0.31%. BGTR30 of the best performers in total return dropped 0.12% to 327.87 points and BGREIT edged down 0.09% and closed at 44.05 points. However, optimism dominated the market, as 51% of the traded stocks increased in price and 36% declined.

ИНВЕСТИТОР

Редактор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

Цитат

„ Удължаването на сесията на БФБ ще е до не по-късно от 16 ч

► **Иван Такев**, изпълнителен директор на БФБ

Амбициозна стратегия обещава

Българската фондова борса трябва да превърне капиталовия ни пазар

Стратегията за развитие на Българската фондова борса до 2012 г. ще изправи капиталовия ни пазар пред най-голямото изпитание в цялата му история. Целите, които новото ръководство на борсата си е поставило в следващите години, са толкова много и толкова разнообразни, че ако всичките бъдат изпълнени, ще бъде поставен своеобразен рекорд.

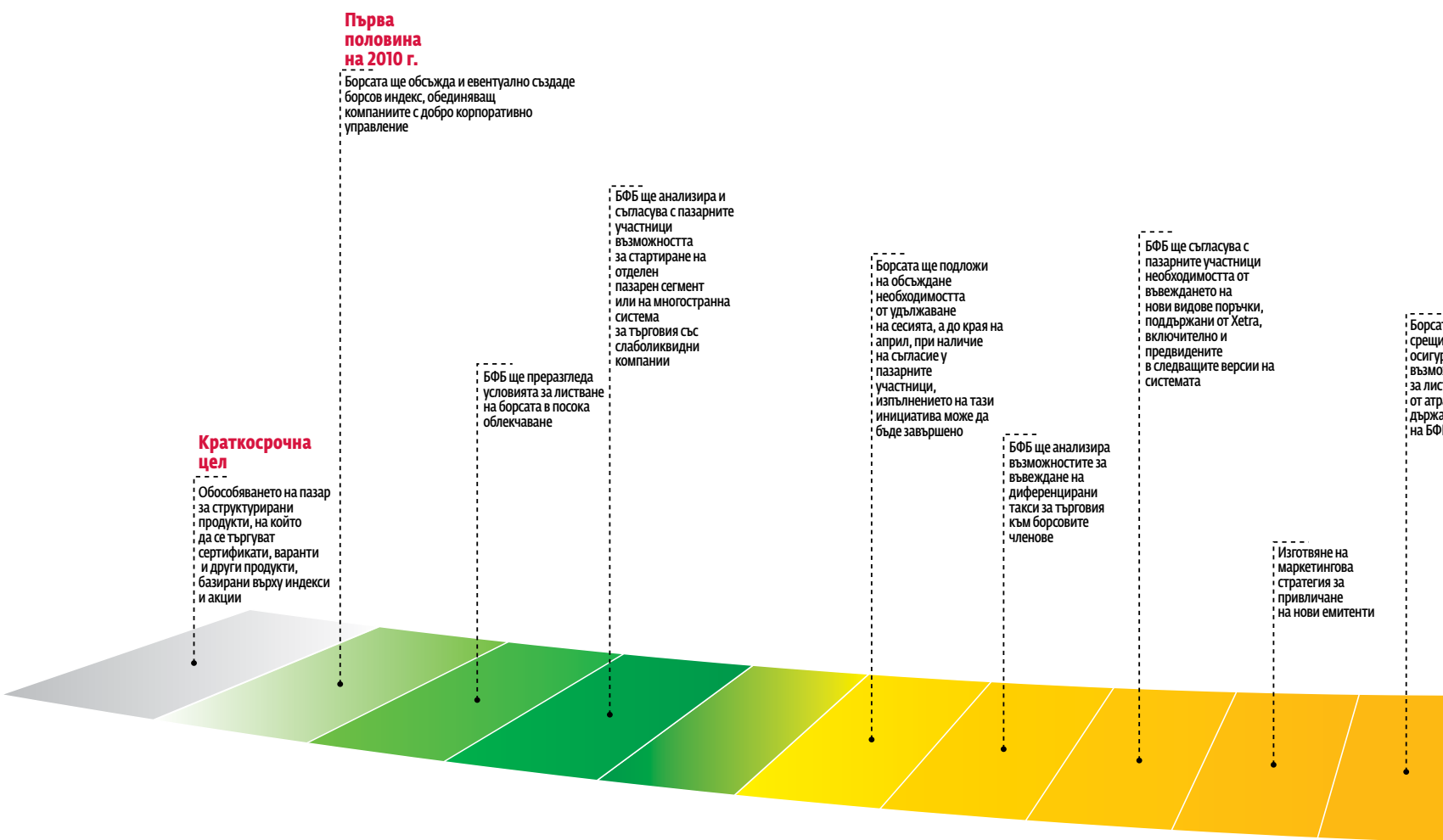
Позиции

Настроенията сред инвестиционните посредници по повод стратегията варират от пълно одобрение до тотално недоволство. Програмата на БФБ е крайно неадекватна, заяви шефът на един от най-големите инвестиционни посредници, пожелал да запази анонимност. Според него много по-важно от всичко е да се направи промяна в законодателството, засягащо институционалните инвеститори като пенсионните фондове. Стратегията е много конструктивна и показва, че БФБ трябва да работи с останалите институции, коментира Ангел Рабаджийски, изпълнителен директор на ИП "Карол".

Цели

Ние искаме да подобрим условията на пазара на ценни книжа, трябва да възстановим доверието в пазара, да усъвършенстваме инфраструктурата и да подобрим корпоративното управление на публичните дружества. Това каза Асен Ягодин, председател на съвета на директорите на БФБ. За осъществяването на тези цели фондовата ни борса ще се изправи пред още

Стратегия за развитие на БФБ до 2012 г.

едно предизвикателство - да работи в екип с останалите институции, от които също зависи практическото реализиране на стратегията. Това са държавата, Комисията за финансов надзор, Централният депозитар, инвестиционните посредници, еми-

тентите и инвеститорите. Имаме нужда от активната подкрепа на държавата и най-вече на Министерството на финансите, заяви още Асен Ягодин.

Стратегия

Едно от първите неща, ко-

ито трябва да се случат на практика, е обособяване на пазар за структурирани продукти, на който да се търгуват сертификати, варианти и др. Институционалните инвеститори се зарадваха и на идеята да бъдат направени промени в Наредба 16 за

късите продажби и маржин сделките, тъй като в момента такива сделки на практика няма. През първата половина на 2011 г. искаме в България да стане реалност и деривативният пазар, на който да се търгуват фючъри и опции, съобщи Асен

Ягодин. В средносрочен план сред приоритетите на БФБ е и създаването на пазарен сегмент за търговия с борсово търгувани фондове (ETFs). Според Милен Пенев, изпълнителен директор на "Аврора Кепитъл", обаче тези фондове няма да носят

ГЛОБАЛ ИНВЕСТ

РЕПО СДЕЛКИ С АКЦИИ

02/ 9 559 555
02/ 9 554 140

Няма да има печалба от търгуваните фондове

Милен Пенев, изп. директор на "Аврора Кепитъл"

„ **Необходима е промяна в законодателството**

Борсово търгувани фондове, или така наречените ETFs, няма как да стартират в България преди промяна в законодателството, защото този сегмент от борсовата търговия не е регламентиран в България. Но дори

и това да се направи, за да се появи такъв продукт, е нужна волята на инвестиционните посредници.

В Западна Европа годишната такса за управление на такъв фонд е между 0.21 и 0.08%, а в България договорните фондове взимат около 2% годишно за управление. Това означава, че няма да има печалба от поддържането на такива фондове, освен ако търсенето наистина не е много голямо.

Не можем да очакваме чудеса от ръководството на БФБ

Стратегията за развитие на Българската фондова борса е опит да се придвижим в правилната посока. Всички знаем, че фондовата борса е отражение на реалната икономика.

При положение че нищо добро не виждаме в момента в реалната икономика, не можем да очакваме чудеса от съвета на

Николай Ялъмов, председател на борда на директорите на Финансова група "Капман"

„ **По-дълготното работно време едва ли ще увеличи оборотите на капиталовия пазар**

директорите на Българската фондова борса.

Според мен за момента например няма смисъл от удължаване на времетраенето на търговската сесия на фондовата борса, защото на БФБ няма чужди инвеститори.

А и по-дълготното работно време едва ли ще увеличи оборотите на капиталовия пазар.

Мнение

До две години ще привлечем чужди инвеститори

Ако получим подкрепата на всички институции и участници на пазара, до две години БФБ ще се превърне в привлекателен център за чуждестранните капиталови потоци. Надяваме се на първия етап от реализацията на

Стратегията за развитие на капиталовия пазар обемите на търговия на фондовата борса да се върнат на

предкризисните нива. След изтичане на първото тримесечие ще се прецени възможността за въвеждане на диференцирани такси за търговия на база реализиран обем. Целта ни е да мотивираме най-големите посредници, тъй като те са гърбът

на капиталовия ни пазар. Приватизацията чрез БФБ на дялове от енергийните компании може да изиграе роля за връщане на интереса към капиталовия пазар по подобие на ефекта от приватизацията на 35% от БТК чрез БФБ. В момента няма голяма

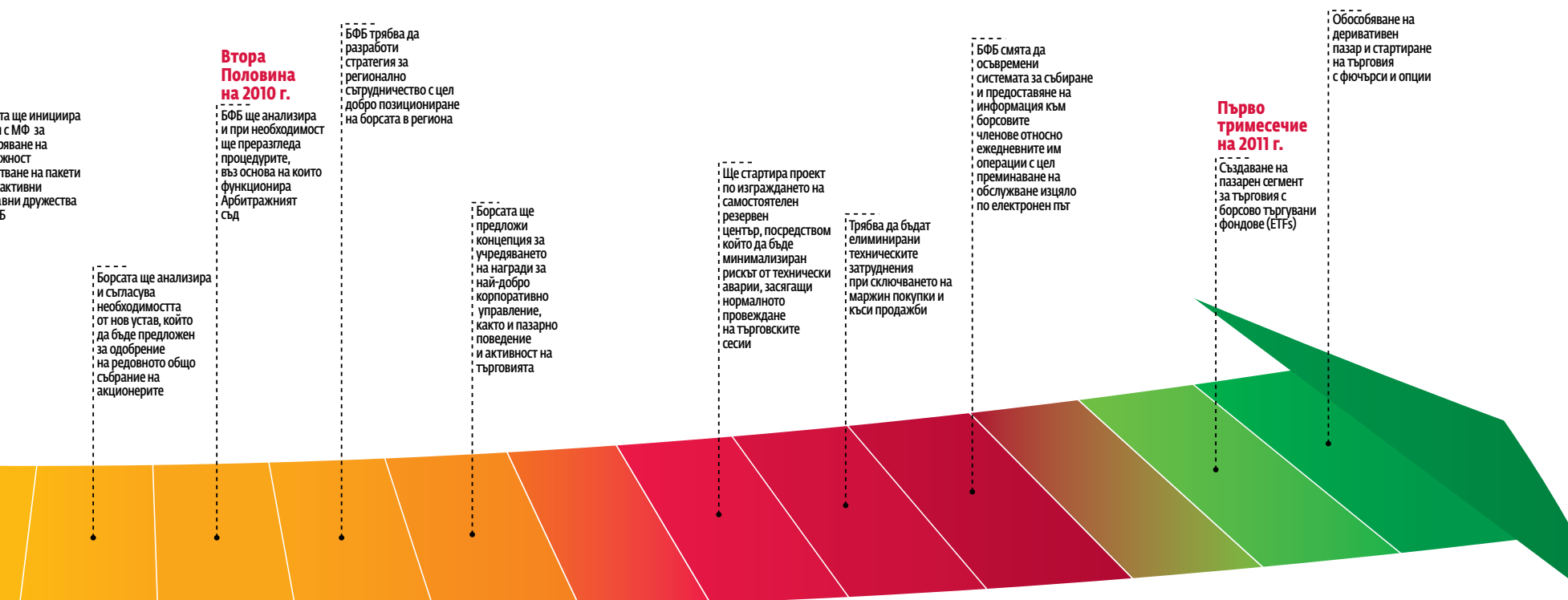
подкрепа за удължаване на сесията, но тя е една от най-късите в Европейския съюз и на това решение не трябва да се гледа в перспективата на няколко месеца, а за по-дълъг период.

Асен Ягодина,
прегледател на СД на БФБ

Пазарът в развит и атрактивен за 2 години

Пазарът в развит и атрактивен за 2 години

Графика: Вихър Ласков
vlasov@pari.bg

печалба на посредниците, освен ако търсенето наистина не е много голямо.

Изненади

Някои от задачите, заложенни в стратегията, разбуняха духовете сред пазарните участници на капиталовия

пазар. Например идеята за удължаване времетраенето на търговската сесия не срещна одобрението на пазара. Искането на ръководството на БФБ Сребърният фонд да инвестира на борсата също се сблъсква с много "за" и "против". В

края на първата половина на 2010 г. на БФБ може да се появи и нов индекс. В него ще влязат компаниите с най-добро корпоративно управление. Другата изненада беше заявяването желание БФБ да стане публично дружество, при

положение че това съвпада със стратегията за приватизация на държавния дял в капитала на борсата. Големите инвестиционни посредници пък бяха зарадвани с плановете за диференцирани такси за търговия на база реализи-

ран обем. Целта ни е да мотивираме най-големите посредници, тъй като те са гърбът на капиталовия ни пазар, коментира Асен Ягодина.

След многото обещания, зародили се идеи и плановете за привличане на нови

емитенти и инвеститори на всички участници на капиталовия пазар им остава само надеждата, че Българската фондова борса ще стане атрактивно място за инвестиции и очакването това да се случи.

Мазгалена Иванова

Най-важното е да се рекламира пазарът ни чуждите инвеститори

Стратегията на БФБ точно и обективно описва процесите, които трябва да се случат на капиталовия пазар. Бихме добавили един основен акцент, който според нас липсва и е важно да се планира като роля на борсовия оператор - това е активното промоциране на българския капиталов пазар в чужбина и на България като подходящо място за инвестиции. Трябва да се планира ре-

Радослава Масларска,
изпълнителен директор, "Елана Трейдинг"

Трябва да се задълбочи сътрудничеството с други регионални и европейски борси

гулярно участие на БФБ в международни форуми и да се задълбочи сътрудничеството с други регионални и европейски борси, като се използват всички средства, за да се популяризират някои безспорни предимства на страната ни като инвестиционна дестинация, като например: една от най-ниските ставки в ЕС за облагане на доходите на компаниите, освободените от данъци капиталови печалби и др.

Необходимо е да има маржин покупки и къси продажби

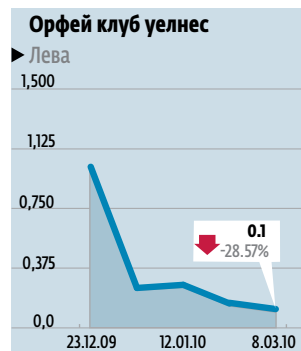
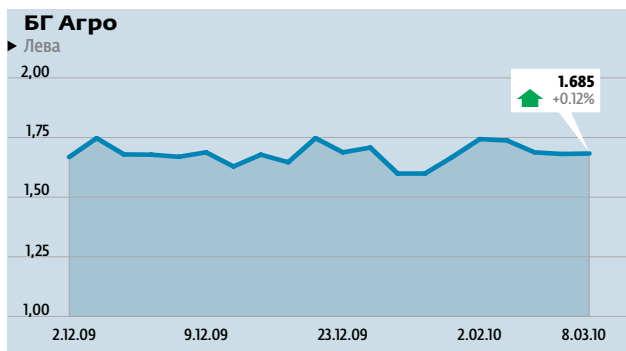
Стратегията на борсата е доста конструктивна и показва, че БФБ трябва да работи с останалите институции. Комисията за финансов надзор например много активно ще трябва да помага с необходимите промени в нормативната уредба. Самата стратегия съдържа конкретни мерки, предлагани от асоциациите на капиталовия пазар. За някои от предложенията се говори от 5-6 години, но за първи път институциите

Ангел Рабаджийски,
изпълнителен директор на ИП "Карол"

Заложените срокове в стратегията са реалистични

започват да работят заедно. Заложените срокове са реалистични и при добра координация всичко може да бъде изпълнено.

По отношение на предложението за удължаване на сесията това има и плюсове, и минуси. Колкото и дълга да направим сесията, това няма да направи пазара ни по-атрактивен. Много по-важно е в момента реално да имаме маржин покупки и къси продажби.

Нагоре

„Хидроизомат“ АД: 16
▲ +18.28%

„Българска роза-Пловдив“: 2000
▲ +11.11%

„Чугунолеене“ АД: 19
▲ +10.02%

Надолу

„Орфей клуб уелнес“ АД: 1600
▼ -28.57%

„Прайм Пропърти БГ“: 4000
▼ -10.00%

„Фаворит Холд“: 35
▼ -6.25%

Обем

„БГ Агро“ АД: 373 161
▲ +0.12%

„ЕМКА“ АД: 31 619
▲ +1.56%

„Хюндай Пропъртис“: 28 986
► 0.00%

Борсов коментар

Компенсаторки и единични сделки раздвижиха оборота

Прехвърляне на компенсаторки и единични сделки с акции на „БГ Агро“ АД, „Болкан енд Сий Пропъртис“ АДСИЦ раздвижиха оборота на борсата. За книгата на двете компании и непаричните платежни средства бяха изхарчени 72.9% от оборота в редовната сесия, който беше 1.67 млн. лв.

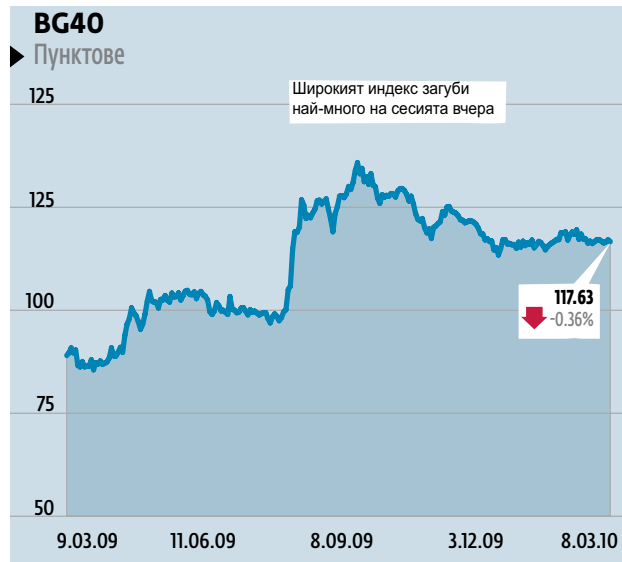

Индексите се обогриха в червено

По позицията на младата публична компания „БГ Агро“ беше сключена една сделка за 373 161 акции, което донесе 628.8 хил. лв. от оборота. В две сделки бяха прехвърлени 28 986 книжа на „Болкан енд Сий“, за които бяха платени малко над 300 хил. лв. Засилен интерес имаше и към компенсаторните записи, където минаха 1 662 519 лота на цена 0.174 лв. за 1 лв. номинал.

И четирите индекса на капиталовия ни пазар се обогриха в

червено, като от мечата атака най-силно пострада BG40. Широкият измерител заличи 0.36% от стойността си и се гмурна до 117.63 пункта. Бенчмаркът Sofix се понижи с 0.31% до 424.53 базисни точки, а BGTR30 заличи 0.12%, което го свали на 327.87 пункта. Секторният BGREIT отчете отрицателна ко-

рекция от 0.09% до 44.05 точки. При компаниите обаче доминираше оптимизмът - с ръст в цената на книгата затвориха 51%, а надолу бяха 36%.

Повишение на пазарната капитализация от 18.28% направи „Хидроизомат“ АД, водач на биковите. По позицията на дружеството

минаха 16 лота, а цената за акция достигна 1.10 лв. Младата публична компания „Орфей клуб уелнес“ АД беше най-губецца, след като книгата ѝ се сринаха с 28.57%. При прехвърлени 1600 дяла цената се понижи до 0.10 лв. за акция.

Написаното не е препоръка за сделки с ценни книжа.

Функции

„БенчМарк“ подобри платформата си

Инвестиционният посредник „БенчМарк Финанс“ добави нови функционалности към платформата си за търговия на БФБ - BenchMark BG Trader. Нововъведенията дават възможност за технически анализи и са важна част от вземането на инвестиционно решение, коментира Деница Христова, изпълнителен директор на посредника. Сред допълненията са автоматични заявки за теглене и депозит, избор на индивидуални настройки на графиките, котировките и поръчката, както и промяна на активните поръчки. Обновената версия се инсталира автоматично при стартирането на платформата.

А. Христов | pari.bg

Сделка

„Синергон“ увеличи дела си в „Светлина“

„Синергон холдинг“ АД вече притежава 85.48% от гласовете в общото събрание на дъщерното си дружество „Светлина“ АД, съобщиха БФБ. Сделката по покупката на 5750 акции, или 1.3% от

капитала на „Светлина“ АД, е регистрирана в Централния депозитар на 8 март. Последната сделка с книжа на сливненското предприятие е от 4 март, когато 5850 лота смениха собственика си при средна цена 3.46 лв. за акция. Вероятно тогава мажоритарят е купувал, тъй като септемвентът в ЦД е два работни дни след сделката, или 8 март. Капитализацията на „Светлина“ е 1.5 млн. лв.

А. Христов | pari.bg

Отчет

„Елма“ АД намалява загубата си с 40%

Публичната компания „Елма“ АД е намалила консолидираната си загуба с 40.1% до 1.6 млн. лв. през миналата година, сочи отчетът на дружеството. Продажбите намаляват с 55.9% и за 2009 г. са 4.8 млн. лв. Общите приходи на компанията са 4.93 млн. лв., което е спад от 55.3% на годишна база. Разходите за дейността са се свили с 51.9% и през 2009 г. са 6.5 млн. лв. Последната сделка с книгата на „Елма“ е от 17 февруари, когато 410 лота смениха собственика си. Цената на затваряне беше 1.25 лв. за акция.

А. Христов | pari.bg

Търговия на БФБ

Код	Номинал	Име	Обем (лотове)	Отваряне	Висока	Ниска	Средна	Затваряне	Промяна (%)	P/E	P/S	P/B
04SA	1000.00 EUR	София Комерс-Кредит груп АД	100	100	100	100	100	100	0.00%			
A1AA	1000.00 EUR	Никром тръбна мебел АД	1	100	100	100	100	100	0.00%			
4ID1.00 BGN	ИХ България АД	677	1.45	1.45	1.45	1.45	1.45	1.45	0.00%		0.514	0.309
5ALB	1.00 BGN	Албена Инвест Холдинг АД	50	5.8	5.8	5.8	5.8	5.8	0.00%	14,454	3,785	0.371
5SR	1.00 BGN	Стара планина Холд АД	1028	2.5	2.69	2.5	2.6	2.68	7.20%	142,850	1,194	1,114
6S7	1.00 BGN	Синергон Холдинг АД	1488	1.83	1.81	1.81	1.81	1.81	-1.31%	1,545	0,240	0,291
3JR	1.00 BGN	Софарма АД	1345	4.02	4.05	4.03	4.03	4.03	0.27%	11,587	1,059	2,133
4BV	1.00 BGN	Българска роза-Севтополис АД	50	1.46	1.46	1.46	1.46	1.46	0.07%	30,029	1,315	0,932
4CF	1.00 BGN	ЦКБ АД	17285	1.3	1.31	1.29	1.3	1.3	0.31%	4,952	0,560	0,449
40I	1.00 BGN	Проучване и добив на нефти и газ АД	10	2.8	2.93	2.93	2.93	2.93	4.61%	4,223	1,211	0,598
5F4	1.00 BGN	ПИБ АД	2780	2.39	2.39	2.38	2.38	2.38	-0.54%	8,657	0,617	0,656
5MB	1.00 BGN	Монбат АД	9333	6.53	6.54	6.48	6.5	6.5	-0.47%	16,173	2,238	2,131
50DE	1.00 BGN	КРЗ Одесос АД	3	108.9	109.45	108.6	109.17	108.6	-0.27%	28,404	1,615	1,047
50RG	1.00 BGN	Орхалим АД	405	81.81	82	81.99	82	82	0.23%		0,424	0,693
50TZ	1.00 BGN	ОЦКА АД	81	13.6	13.5	13.5	13.5	13.5	-0.73%		0,990	2,164
5PET	1.00 BGN	Петрол АД	908	4.4	4.25	4.18	4.18	4.18	-5.00%		0,288	14,130
5V2	1.00 BGN	Холдинг Варна АД	25	8.75	8.56	8.56	8.56	8.56	-2.20%	4,761	0,988	0,265
6C4	1.00 BGN	Химимпорт АД	1388	2.65	2.7	2.66	2.67	2.67	0.64%	2,980	0,424	0,502
6C4P	1.00 BGN	Химимпорт АД (прив.)	290	2.77	2.79	2.78	2.79	2.79	0.61%			2,170
6H2	1.00 BGN	Холдинг Пътища АД	1655	2.43	2.45	2.42	2.44	2.45	0.82%		0,371	1,895
5L9	1.00 BGN	Спарки Елтокс АД	5	2.07	2.12	2.12	2.12	2.12	2.81%		1,125	0,374
3TV	1.00 BGN	Топливо АД	1197	4.4	4.4	4.4	4.4	4.4	0.00%		0,129	0,191
3YR	1.00 BGN	Явор АД	200	0.5	0.47	0.47	0.47	0.47	-6.00%	0,429	0,294	4,828
4BN	1.00 BGN	Балкан АД	330	11.25	11.25	11.15	11.21	11.15	-0.89%	12,281	0,574	0,664
4CK	1.00 BGN	Химко АД	55	0.09	0.1	0.1	0.1	0.1	6.38%			2,170
4EH	1.00 BGN	Еврохолд България АД	714	1.33	1.34	1.3	1.31	1.31	-2.11%			0,460
4F6	1.00 BGN	Фазерлес АД	28	38.5	39	39	39	39	1.30%	45,752	1,268	0,919
4NI	1.00 BGN	Хидроизомат АД	16	0.93	1.1	1.1	1.1	1.1	18.28%			
4IN	1.00 BGN	Инвестор БГ АД	300	9.58	9.57	9.51	9.54	9.51	-0.73%			3,063
4PX	1.00 BGN	Юрий Гагарин АД	7	34.88	34.99	34.99	34.99	34.99	0.31%	10,467	0,736	0,702
4V5	1.00 BGN	Варна-плод АД	1	150	154	154	154	154	2.67%	5,312	3,347	0,997
5IP	1.00 BGN	Полимери АД	30	1.5	1.64	1.64	1.64	1.64	9.26%		0,242	0,042
5ZE	1.00 BGN	Елхим Искра АД	730	2.12	2.13	2.13	2.13	2.13	0.43%	18,055	1,194	1,137
53B	1.00 BGN	Биовет АД	110	7.46	7.49	7.49	7.49	7.49	0.40%	19,527	0,489	0,838
57B	1.00 BGN	Българтабак холдинг АД	21	18	17.54	17.51	17.52	17.51	-2.72%	35,429	0,473	0,382
57E	1.00 BGN	ЕМКА АД	31619	3.2	3.25	3.05	3.08	3.25	1.56%	30,720	1,041	1,867
59C	1.00 BGN	Чугунолеене АД	19	3.11	3.42	3.42	3.42	3.42	10.02%		0,044	0,185
5BN	1.00 BGN	БАКБ АД	213	16.2	15.85	15.8	15.82	15.8	-2.47%	9,492	1,868	0,954

Код	Номинал	Име	Обем (лотове)	Отваряне	Висока	Ниска	Средна	Затваряне	Промяна (%)	P/E	P/S	P/B
5BP	1.00 BGN	Билборд АД	100	1.05	1.05	1.05	1.05	1.05	0.19%	43,115	0,547	0,479
5EO	1.00 BGN	Етропал АД	102	2.34	2.34	2.34	2.34	2.34	0.34%	23,524	0,778	1,893
5IC	1.00 BGN	ЗД Евроинс АД	7083	1.5	1.54	1.5	1.52	1.54	2.67%	2,868		0,755
5MR	1.00 BGN	Момина крепост АД	100	1.64	1.64	1.64	1.64	1.64	0.00%	11,065	0,165	0,518
5MY	1.00 BGN	Мостстрой АД	10	3.2	3.28	3.28	3.28	3.28	2.50%			2,761
5TZ	1.00 BGN	КТИ Съединение АД	5640	0.19	0.19	0.19	0.19	0.19	0.00%	0,032	0,022	0,033
6A8	1.00 BGN	Адванс Екуити Холдинг АД	60	1.14	1.11	1.11	1.11	1.11	-2.20%			
6A9	1.00 BGN	Фаворит Холд АД	35	3.2	3.2	3	3.06	3	-6.25%	58,925	0,199	0,205
6AB	1.00 BGN	Албена АД	157	42.49	42	41.66	41.92	42	-1.15%	5,797	1,905	0,547
6AM	1.00 BGN	Алкомет АД	300	3.25	3.3	3.3	3.3	3.3	1.54%		0,355	0,852
6D3	1.00 BGN	Девин АД	50	3.4	3.3	3.3	3.3	3.3	-2.85%	38,955	0,864	1,781
6K1	1.00 BGN	Каолин АД	4500	5.65	5.58	5.53	5.56	5.53	-2.11%	28,557	1,063	1,222
6S2	1.00 BGN	САФ Магелан АД	65	7.65	7.65	7.65	7.65	7.65	0.00%	14,146	0,221	1,403
6SL	1.00 BGN	Софарма логистика АД	2005	0.73	0.73	0.71	0.71	0.73	0.28%		1,779	0,633
6SO	1.00 BGN	София Комерс-Заложни къщи АД	3786	4.3	4.3	4.3	4.3	4.3	0.00%			
AOO	1.00 BGN	БГ Агро АД	373161	1.68	1.69	1.69	1.69	1.69	0.12%			
C81	1.00 BGN	ЦБА Асет Мениджмънт АД	850	0.77	0.85	0.75	0.77	0.85	9.74%	10,332	0,156	0,979
OWJ	1.00 BGN	Орфей клуб уелнес АД	1600	0.14	0.1	0.1	0.1	0.1	-28.57%			
RA8	1.00 BGN	ЖПИ инфраструктура-ХД АД	40	4.6	4.8	4.8	4.8	4.8	4.37%			
T43	1.00 BGN	Зърнени Храни България АД	425	0.61	0.63	0.61	0.61	0.61	0.17%	13,475	0,611	0,524
T57	1.00 BGN	Трейс груп холд АД	174	74.27	74.83	73.4	74.08	73.4	-1.17%	42,496	1,085	3,166
ZNOA	1.00 BGN	Енемона АД	560	0.85	0.89	0.85	0.85	0.85	0.12%			
4BO	1.00 BGN	Българска роза-Пловдив АД	2000	0.27	0.3	0.3	0.3	0.3	11.11%			
4MO	1.00 BGN	Машстрой АД	56	18	18	10	15.71	18	0.00%		0,700	0,879
5BA	1.00 BGN	Българска Холдингсва Компания АД	15	1.9	1.85	1.85	1.85	1.85	-2.63%			0,786
4IC	1.00 BGN	Интеркапитал Пропърти Дивелопмънт 30										

16 ИНВЕСТИТОР

Азиатските пазари покориха шестседмичен връх

Японският бенчмарк Nikkei225 поведе биковите с ръст от 2.1%

Силен оптимизъм и повишения на основните индекси донесе началото на новата седмица за фондовите борси в Азия.

Регионалният MSCI Asia Pacific добави 1.9% и се изкачи до 122.56 пункта, което е най-високото му ниво за последните шест седмици. В основата на ръстовете бяха оптимистичните очаквания на инвеститорите за възстановяването на реалната икономика.

Сините чипове в Япония поведоха биковите в региона и изстреляха бенчмарка Nikkei225 до 10 585.92 базисни точки. Ръстът на дневна база бе-

ше 2.09%. Увеличеният износ и спадът на йената спрямо еврото засилиха покупките на японски акции, тъй като стоките на експортно ориентирани компании са по-евтини и конкурентни на европейските пазари. Износители като Sony и Nissan бяха сред най-повишаващите се акции в Токио.

Повишение от 1.97% изведе Hang Seng до 21 196.87 точки. Добивните и строителните компании бяха в основата на повишението на бенчмарка в Хонконг.

Индексът на сините чипове в Шанхай Shanghai Composite добави 0.73% и достигна 3053.23 пункта. Водещият измерител на фондовата борса в Южна Корея Kospi навакса 1.56% и затвори сесията на ниво 1660.04 базисни точки.

1.97

процента се повиши Hang Seng, като достигна 21 196.87 пункта

Книжата на експортно ориентирани компании бяха сред най-повишаващите се в Азия

Котировки на взаимните фондове

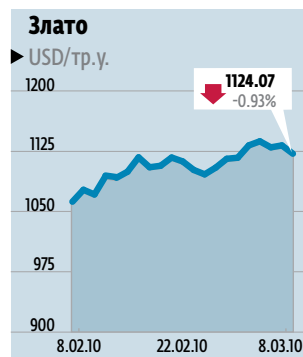
Фонд	Тип	Валута	Емисионна стойност за 1 дял		Доходност	Риск	От началото на годината (не се анализира)	За последните 12 мес.	От началото на публ. предп.	Начало на публ. предлагане		
			до 50000	над 50000 до 100000								
Авора Капитал АД												
Авора Кепитъл - балансиран	балансиран	USD	4.9238	4.9484	5.1208	4.9238	4.8253	-4.38%	11.76%	-13.20%	-29.07%	21.01.2008
Авора Кепитъл - Global Commodity Fund	фонд в акции	USD	6.7716	6.8055	7.0425	6.7716	6.6362	-4.40%	13.81%	-17.26%	-23.01.2008	
Авора Кепитъл Югоизточна Европа	високодоходен	EUR	10.0840	10.2353	10.4870	10.0000	0.0000	N/A	N/A	N/A	23.09.2009	
Активна Асет Менеджмънт АД												
Активна Асет Менеджмънт	фонд в акции	EUR	2.4638	2.4638	2.4638	2.4638	2.4638	-1.14%	27.92%	21.93%	-58.67%	12.11.2007
Активна Асет Менеджмънт	балансиран	EUR	2.9156	2.9156	2.9156	2.9156	2.9156	-1.98%	24.01%	12.19%	-52.22%	12.11.2007
Астра Асет Менеджмънт АД												
Астра Асет Менеджмънт	паричен пазар	EUR	10.8879	10.8879	10.8879	10.8879	10.8879	1.31%	0.13%	6.54%	6.16%	06.10.2008
Астра Кеш	балансиран	EUR	10.7980	10.7980	10.7980	10.7980	10.7980	0.0000	0.32%	6.12%	5.29%	06.10.2008
Астра Плюс	фонд в акции	EUR	10.2280	10.1771	10.0244	10.0753	10.0753	-0.0000	9.26%	21.80%	1.27%	06.10.2008
БенчМарк Асет Менеджмънт АД												
БенчМарк Асет Менеджмънт	балансиран	EUR	13.6053	13.6053	13.6053	13.6053	13.6053	0.36%	6.75%	12.21%	7.29%	14.12.2005
БенчМарк Фонд-1 Акции и Облигации	фонд в акции	EUR	8.3458	8.3458	8.3458	8.3458	8.3458	-1.35%	14.02%	8.66%	-4.01%	01.03.2006
БенчМарк Фонд-2 Акции	балансиран	EUR	5.6345	5.6345	5.6345	5.6345	5.6345	-4.69%	10.54%	-6.36%	-14.59%	21.06.2006
БенчМарк Фонд-3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	EUR	8.1248	8.1248	8.1248	8.1248	8.1248	-0.40%	15.08%	26.79%	-10.73%	05.02.2008
БенчМарк Фонд-4 Енергетика	фонд в акции	EUR	11.1083	11.1083	11.1083	11.1083	11.1083	5.09%	12.17%	3.68%	05.02.2008	
БенчМарк Фонд-5 ЦИЕ	паричен пазар	EUR	11.5324	11.5324	11.5324	11.5324	11.5324	1.65%	0.21%	9.07%	8.42%	03.06.2008
Болкан Капитал Менеджмънт АД												
Болкан Капитал Менеджмънт	фонд в облигации	EUR	82.8115	82.8115	82.8115	82.8115	82.8115	-0.15%	3.89%	12.45%	-5.23%	20.11.2006
Болкан Капитал	фонд в акции	EUR	51.2149	51.2149	51.2149	51.2149	51.2149	-1.31%	2.18%	7.18%	-14.83%	20.11.2006
Болкан	фонд в акции	EUR	72.6647	72.6647	72.6647	72.6647	72.6647	5.40%	4.56%	21.31%	-11.31%	03.10.2007
Варчев Менеджмънт Къмпаани ЕАД												
Варчев Менеджмънт	фонд в акции	EUR	102.2878	102.2878	102.2878	102.2878	102.2878	-1.11%	2.19%	3.21%	0.49%	04.01.2007
Варчев Високодоходен фонд	балансиран	EUR	83.4013	83.4013	83.4013	83.4013	83.4013	-0.05%	0.69%	-0.35%	-7.00%	25.06.2007
ДСК Управление на активи АД												
ДСК Стандарт	фонд в облигации	EUR	1.26779	1.26779	1.26779	1.26779	1.26779	1.42%	0.88%	6.10%	5.69%	01.12.2005
ДСК Стандарт	балансиран	EUR	1.07617	1.07617	1.07617	1.07617	1.07617	-0.29%	6.14%	10.24%	1.66%	01.12.2005
ДСК Растек	фонд в акции	EUR	0.77769	0.77769	0.77769	0.77769	0.77769	-0.51%	15.19%	26.30%	-6.29%	01.03.2006
ДСК Имоти	фонд в акции	EUR	0.73060	0.73060	0.73060	0.73060	0.73060	-0.46%	3.00%	0.19%	-14.62%	07.03.2008
ДСК Евро Актив	ниско рисков	EUR	1.03348	1.03348	1.03348	1.03348	1.03348	0.74%	N/A	N/A	N/A	07.05.2009
Елана Фонд Менеджмънт АД												
Елана Фонд Менеджмънт	балансиран	EUR	104.5466	104.5466	104.5466	104.5466	104.5466	1.26%	9.58%	16.65%	0.93%	07.12.2005
Елана Балансиран Евро Фонд	балансиран	EUR	110.5305	110.5305	110.5305	110.5305	110.5305	0.22%	8.48%	1.35%	2.40%	06.03.2006
Елана Високодоходен Фонд	фонд в акции	EUR	91.6862	91.6862	91.6862	91.6862	91.6862	1.22%	14.45%	25.49%	-0.41%	20.06.2005
Елана Фонд Паричен Пазар	паричен пазар	EUR	116.8525	116.8525	116.8525	116.8525	116.8525	1.72%	0.62%	6.26%	6.83%	31.10.2007
Елана Долар Фонд	ниско рисков	USD	92.0115	92.0115	92.0115	92.0115	92.0115	1.92%	3.35%	-7.68%	-3.95%	01.02.2008
Еврофонд	ниско рисков	EUR	103.1975	103.1975	103.1975	103.1975	103.1975	0.66%	N/A	N/A	4.53%	01.07.2009
Златен Лев Капитал АД												
Златен Лев Капитал	балансиран	EUR	4.9085	4.9085	4.9085	4.9085	4.9085	-0.18%	9.93%	15.46%***	5.37%	08.07.1999
Златен Лев Индекс 30	фонд в акции	EUR	1.0420	1.0369	1.0369	1.0369	1.0369	-2.08%	N/A	N/A***	4.15%	01.06.2009
Калман Асет Менеджмънт АД												
Калман Капитал	балансиран	EUR	18.6505	18.6505	18.6505	18.6505	18.6505	-0.43%	9.22%	5.94%	12.19%	28.09.2004
Калман Макс	фонд в акции	EUR	11.9571	11.9571	11.9571	11.9571	11.9571	-2.02%	12.92%	5.46%	4.23%	05.01.2006
Карол Капитал Менеджмънт ЕАД												
Карол Капитал	фонд в акции	EUR	1.3440	1.3440	1.3440	1.3440	1.3440	3.73%	12.87%	24.80%	4.06%	10.05.2004
Карол Инвест	фонд в акции	EUR	0.7672	0.7672	0.7672	0.7672	0.7672	9.19%	18.55%	66.57%	-7.86%	04.10.2006
Карол РИО Фонд	фонд в акции	EUR	0.9290	0.9290	0.9290	0.9290	0.9290	5.95%	14.75%	11.26%	-3.79%	23.11.2007
КД Инвестмънт ЕАД												
КД Инвестмънт	фонд в облигации	EUR	128.0607	128.0607	128.0607	128.0607	128.0607	1.32%	3.44%	4.76%	6.54%	04.05.2006
КД Облигации България	балансиран	EUR	15.0446	15.0446	15.0446	15.0446	15.0446	-0.03%	8.50%	7.06%	3.22%	17.12.2004
КД Пеликан	фонд в акции	EUR	0.7593	0.7593	0.7593	0.7593	0.7593	1.33%	15.47%	20.18%	-7.39%	04.05.2006
КТБ Асет Менеджмънт АД												
КТБ Асет Менеджмънт	балансиран	EUR	798.0511	798.0511	798.0511	798.0511	798.0511	2.33%	8.38%	25.01%	-11.14%	09.05.2008
КТБ Фонд Акции	фонд в акции	EUR	772.4629	772.4629	772.4629	772.4629	772.4629	1.90%	10.02%	30.35%	-15.26%	09.05.2008
ОББ Асет Менеджмънт АД												
ОББ Асет Менеджмънт	ниско рисков	EUR	11.0099	11.0099	11.0099	11.0099	11.0099	1.29%	2.50%	5.38%	2.97%	30.01.2006
ОББ Платинум Облигации	балансиран	EUR	119.7632	119.7632	119.7632	119.7632	119.7632	-0.21%	8.11%	14.32%	2.99%	30.01.2005
ОББ Балансиран Фонд	фонд в акции	EUR	6.9829	6.9829	6.9829	6.9829	6.9829	-0.86%	17.74%	38.32%	-8.38%	30.01.2006
ОББ Премиум Акции	фонд в акции	EUR	10.0794	10.0794	10.0794	10.0794	10.0794	0.10%	1.57%	0.65%	0.72%	30.01.2009
Оверон Финанс АД												
Оверон Финанс	фонд в акции	EUR	9.6263	9.6263	9.6263	9.6263	9.6263	N/A	N/A	N/A	N/A	25.06.2009
ПФБ Асет Менеджмънт АД												
ПФБ Асет Менеджмънт	фонд в акции	EUR	0.5300	0.5300	0.5300	0.5300	0.5300	0.67%	7.04%	11.30%	-24.33%	19.11.2007
ПФБ Класик	балансиран	EUR	0.7495	0.7495	0.7495	0.7495	0.7495	0.40%	3.37%	6.97%	-11.94%	19.11.2007
ПФБ Гарант	ниско рисков	EUR	0.9771	0.9771	0.9771	0.9771	0.9771	1.32%	2.40%	6.45%	-1.07%	19.11.2007
Райфайзен Асет Менеджмънт (България) ЕАД												
Райфайзен Асет Менеджмънт	консервативен	EUR	1.2249	1.2249	1.2249	1.2249	1.2249	1.13%	0.64%	7.16%	5.20%	16.03.2006
Райфайзен (България) Фонд Паричен Пазар	консервативен	EUR	1.2489	1.2489	1.2489	1.2489	1.2489	1.90%	1.35%	8.68%	5.68%	16.03.2006
Райфайзен (България) Фонд Облигации	балансиран	EUR	0.8722	0.8722	0.8722	0.8722	0.8722	0.31%	5.63%	6.89%	-3.48%	16.03.2006
Райфайзен (България) Фонд Акции	фонд в акции	EUR	0.6715	0.6715	0.6715	0.6715	0.6715	-0.48%	10.46%	11.02%	-9.65%	16.03.2006
Райфайзен (България) Балансиран Доларов Фонд	балансиран	USD	0.7658	0.7658	0.7658	0.7658	0.7658	0.33%	7.53%	9.32%	-12.31%	11.02.2008
Райфайзен (България) Фонд Защитена Инвестиция в Евро	консервативен	EUR	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	N/A	N/A	N/A	N/A	19.01.2010
Свободен период от 19.01.2010 до 28.01.2010			1.0545	1.0545	1.0545	1.0545	1.0545	N/A	N/A	N/A	N/A	
Лимитиран период от 29.01.2010 до 28.04.2010												
Сентинел Асет Менеджмънт АД												
Сентинел Асет Менеджмънт	паричен пазар	EUR	1.1545	1.1545	1.1545	1.1545	1.1545	0.77%	0.22%	3.91%	3.57%	15.11.2005
Сентинел - Република	балансиран	EUR	1.0195	1.0195	1.0195	1.0195	1.0195	0.51%	3.93%	13.05%	0.21%	12.09.2005
Стандарт Асет Менеджмънт АД</												

Стока на деня

1.51

► процента се повиши оловото на борсата в Лондон и достигна 2240.5 USD/т

” По време на борсовата сесия в понеделник металът **добави 33.25 USD** към стойността си и по този начин излезе на първо място по ръст за деня сред всички търгувани цветни метали

” Цената на златото отново отбеляза **понижение** и по време на вчерашната сесия в Лондон достигна 1123.93 USD/тр.у. Слабото представяне на златото беше изненадващо на фона на слабия долар

Цифра на деня

9.26

► USD загуби захарта по време на вчерашната борсова сесия и достигна 479.9 USD/т

” Нерафинираната захар **загуби почти 10 USD** от стойността си, след като суровината се търгуваше на цена далеч под себестойността й

Новото договаряне изстреля коксовите въглища с 55%

” Рязката промяна в цената на коксовите въглища ще доведе до повишаване на цената на желязната руда с близо 30%

► Високата цена на въглищата, търгувани на свободния пазар, принуди минните компании да предложат новите договори

Революционни договори бяха сключени между най-голямата минна компания VNP Billiton и японското стоманодобивно предприятие JFE Steel of Japan. Те са на път да преобърнат цялостното договаряне в индустрията. За разлика от старите едногодишни договори, които изтичат на 31 март, новите ще се подписват за период от три месеца. Цените, записани в новите споразумения, ще са с 55% по високи, като по този начин ще скочат от сегашните 129

USD/т до 200 USD/т. Тази рязка промяна ще се отрази най-силно върху желязната руда и очакванията са нейната цена да отчете ръст с близо 30%.

Признаци за подобно развитие на нещата имаше още в началото на годината, когато VNP Billiton заяви, че има желание да се премине на тримесечни договаряния. По този начин компанията искаше да доближи максимално подписваните цени на въглищата до тези,

търгувани на свободния пазар. Основания за това наистина можеха да се намерят, тъй като наблюдаваната разлика в началото на годината стигна 100%.

Според анализаторите действията на JFE ще принудят и останалите големи стоманодобивни компании да преминават на новите договори, притиснати от все по-голямото спот търсене от страна на Китай. Официалните преговори между минните компании и големите компании като

ArcelorMittal, Baosteel of China, Nippon Steel and South Korea's Posco ще започнат най-късно в началото на април, когато изтичат старите договори.

Според представители на японската JFE, цитирани от Reuters, това решение е временно. Очаква се още през юли да бъдат проведени нови преговори между страните и ако ситуацията позволява, ще бъде продължена старата практика на годишно договаряне на цените.

Обзор

Увеличеното потребление в Германия бутна медта нагоре

Цената на медта продължи доброто си представяне от края на миналата седмица и в първия ден на новата добави 66 USD към стойността си. Основната причина за положителното движение беше доларът, чието представяне през последните две сесии не беше никак оптимистично.

Добрата новина, дошла от Германия, третият по големина консуматор на мед след Китай и САЩ, също спомогна за доброто представяне на метала. Според доклад, изнесен от германското икономическо министерство, индустриалното производство във федералната република е нараснало с 0.6% през януари спрямо

Георги Георгиев ggeorgiev@pari.bg

” На сесията в понеделник цената на медта, търгувана на борсата в Лондон, се повиши с **0.88%** и стигна **7600 USD/т**

месеца по-рано.

Това вдъхна голяма доза оптимизъм на инвеститорите, които отново заложили на метала като алтернативна на долара инвестиция. Допълнителна помощ

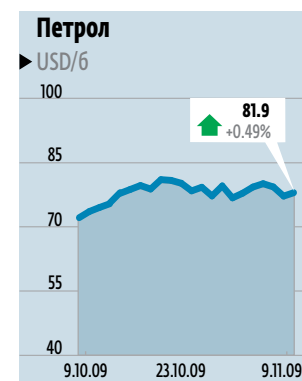
оказаха и данните, изнесени от Лондонската борса за метали за запасите от цветния метал. Според изнесените цифри складовите наличности, които борсата наблюдава, са намалели за четвърти пореден ден и в момента обемите са стигнали 541 575 т. На борсовата

сесия в понеделник цената на медта, търгувана на борсата в Лондон, се повиши с 0.88% и стигна 7600 USD/т. Останалите цветни метали също излязоха на плюс, като най-печеливши бяха оловото и калаят, които се котираха съответно за 2240.5 и 17550 USD/т.

► Спот цени на суров петрол

Вид	Последна цена
СРЕДИЗЕМНО МОРЕ	
ИРАНСКИ ТЕЖЪК	75,99
СИБИРСКИ	78,02
УРАЛСКИ С+Г	78,02
САХАРСКИ	80,72
СЕВЕРНО МОРЕ	
БРЕНТ	79,78
ОСБЕРГ	80,23
ЕКОФИСК	80,08
СТАТФОРД	80,31
ФОРТИС	79,38
ФЛОТА	77,86
УРАЛСКИ СIF	78,15
ЗАПАДНА АФРИКА	
БОНИ ЛЕК	81,57
КУА ИБОЕ	80,62
ФОРКАДОС	81,32
КАБИНДА	79,81

► Спот цени на петролни продукти

Вид	Купува	Продава	Условия на доставка	Спецификации
БУТАН С	740	750	CIF	
ПРОПАН	745	755	CIF	
БЕНЗИН СУПЕР	691	693	CIF	
БЕНЗИН СУПЕР	766	768	FOB	
АВИОГОРИВО	654,75	654,75	FOB	
НАФТА	745	747	CIF	
ГАЗБОЛ	661,75	654,75	CIF	
ДИЗЕЛ F	655	657	FOB	РУСИЯ 50PPM
МАЗУТ	472	474	CIF	1.0%HSFO
МАЗУТ	449	451	CIF	3.5%HSFO

► Цени на цветни метали

Метал	Цена на разплащане	Купува 3 м.	Продава 3 м.
МЕД	7541,5	7572	7578,75
КАЛАЙ	17550	17501	17574
ОЛОВО	2240,5	2265,5	2269
ЦИНК	2350	2382	2385
АЛУМИНИЙ	2224	2252,25	2254,5
НИКЕЛ	22550	22575	22600
АЛУМИНИЕВА СПЛАВ	2000	2015	2040

► Спот цени на благородни метали

Метал	Купува	Продава	Най-висока	Най-ниска
ЗЛАТО	1134	1134,6	1137,75	1132,6
СРЕБРО	17,37	17,45	17,49	17,3
ПЛАТИНА	1603,5	1608	1610,5	1572
ПАЛАДИЙ	476	477,1	480	470,85

► Срочни цени на пшеница

Произход/място на доставка	Вид	Условия на доставка	Март
МЕКСИКАНСКИ ЗАЛИВ	ХЛЕБНА	FOB	193,25
АВСТРАЛИЯ	ХЛЕБНА	СПОТ	485,27
ФРАНЦИЯ РУАН	ХЛЕБНА	СПОТ	167,88
АНГЛИЯ	ХЛЕБНА	ИЗТ. БЪРЯГ	168,14
ГЕРМАНИЯ	ХЛЕБНА	CIF БАЛТИЙСКО МОРЕ	-
УНГАРИЯ	ХЛЕБНА	CIF УНГАРИЯ	-
УКРАИНА	ХЛЕБНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	202,93
РУСИЯ	ФУРАЖНА	FOB ЧЕРНО МОРЕ	136,97

► Срочни цени на агрокултури

Вид	Борса	Единица	Април
Царевица	CBOT	USD/bu.	376
Ечемик	ASE	USD/MT	132,2
Памук	NYBOT	USD/lb.	81,5
Какао	NYBOT	USD/MT	2840
Кафе	NYBOT	USD/lb.	130,35
Рапица	ASE	USD/MT	371,79
Ориз	CBOT	USD/cwt	138,15
Овес	CBOT	USD/bu.	228,28
Соя CBOT	USD/bu.		946

► Срочни цени на агропродукти

Вид	Борса	Единица	Април
Захар	NYBOT	USD/lb.	21,64
Соево масло	CBOT	USD/lb.	40,38
Портокалов сок	NYBOT	USD/lb.	151,4
Мляко	CME	USD/cwt	12,89
Обезмаслено мляко	CME	USD/cwt	106,5
Масло	CME	USD/lb.	148
Денатуриран етанол	CBOT	USD/gal.	1,65

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркската стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса
Мерни единици: 1 bu. соя = 27.216 кг.; 1 bu. царевица = 25.4016 кг.; 1 bu. овес = 15.4224 кг. 1 lb. = 0.4536 кг.; 1 MT = 1000 кг.; 1 cwt = 50 кг.; 1 gal. = 3.785 л.; 1 USD = 1 US cent
Източник: Bloomberg

Трейдърите понякога също се нуждаят от „лечение“

Психоанализата е професия за разбиратели от FOREX пазари, твърди Димитър Герганов

► **Господин Герганов, как е по-правилно да ви определя: самостоятелен или самотен трейдър?**

- Самотата на валутните (FOREX) пазари е малко странна. Тук се срещат милиони индивидуални решения, дневният оборот е от стотици милиарди парични единици, но на практика аз не зная с кого или срещу кого играя. А самостоятелността за независим играч като мен е задължителна - аз сам вземам решения как-то да правя със своите пари. Това е моята професия и аз нямам друга. Но ако кажем, че професионализъмът е и качество - да, изграждам в себе си необходимите качества за професията и в някаква степен успявам, след като толкова време съм на пазара. И доходите ми са точно от това. Такава като мен в България вероятно са няколко десетки. Още няколко стотици са тези трейдъри, които работят за компании. И още може би 5-6 хиляди българи играят на този пазар, без да очакват от това основни доходи.

► **Как достигнахте до идеята да „лекувате“ трейдъри, изпаднали в криза?**

- Истината е, че най-напред дойде решението да обучавам хора, които искат да разберат техниките за работа на FOREX пазарите. Разбира се, обучението е част от бизнеса ми, но е също така и дълг към тези, които са ме учили. Аз учих при Михаил Георгиев. После дойде самообучението

и най-сетне куражът сам да започна да търгувам. Около 90% от трейдърите, които обучавам, живеят в България. Другите 10% са българи, работещи в чужбина, които учат дистанционно - все пак сме във века на общодостъпните комуникации. Повечето от тях няма да станат професионалисти, но ще си докарват допълнителен доход. И ще са доволни.

► **По-лесно се обучават нови трейдъри или по-лесно се „лекуват“ изпаднали в криза трейдъри?**

- Обучението е по-лесното нещо, защото този, който започва отначало, е „бяла книга“ и върху нея можеш да изпишеш правилата в занаята. Докато трейдърите, които вече са започнали самостоятелна игра на пазара и са понесли загуби, явно нещо грешат. Но е много трудно да си признаеш, че причината е в теб. Не е виновен пазарът, нито маркетмейкърът, не е виновен някой друг. Загубата на част от капитала ти или дори на целия капитал си е лично твое дело. Тази мисъл е болезнена, но и оздравителна. После вече трябва време, трябва разговори, трябва анализи, за да разберат къде грешат. И следващата стъпка, която е още по-трудна - трябва воля, за да се създаде нов автоматизъм за вземане на решения.

Воля, защото трейдърът вече е свикнал с нещо друго, макар то да му е донесло загуба. Но си е негов опит и

СНИМКА АВТОРЪТ

в този смисъл той е ценен. Същественото е да го убеди и той да осъзнае, че досегашният му опит трябва да му служи само с обратен знак. И че му трябва много усилия и време, за да създаде нов опит. Този път - печеливш.

► **Как започвате психоанализата на един изпаднал в беда трейдър?**

- Трейдингът е триада, в смисъл, че се състои от три елемента. Първият елемент са знанията, вторият елемент е психиката на играча, третият елемент е управление на капитала. Ако някой от тези елементи куца, няма как трейдърът да е успешен. Доста от трейдърите са с хазартна настройка и това е пагубно за тях. Мисълта, че с един „удар“ ще покриеш всички предишни загуби или че вечно ще ти „върви“ в сделките, е първият признак, по който мога да различа хазартната психика на един трейдър.

В другата крайност пък

са страхливите трейдъри, които имат нужда от кураж. Практиката ми показва, че не може да има такова нещо като страхлив трейдър, защото уплашените пари са мъртви пари. Онова, което ми се струва най-трудно в психоанализата на трейдъра, който идва за консултация, е да му помогна да си избере такава техника на търговия, която да съответства на неговата психика.

► **Какво показва практиката - има ли някаква минимална сума, с която трябва да стартира професионалният трейдър? Вие с каква сума започнахте?**

- Ще започна с това, че е безсмислено да започваш да играеш на FOREX пазарите с малък капитал от хиляда, две хиляди или три хиляди долара. Защо са малки? Защото на нашия пазар 30-40% годишна доходност се смята за много добър резултат. И ако пресметнем

30% от 3000 долара, е, ще ви стигнат ли 1000 долара на година, за да живеете? Освен това малкият играч е склонен да поема много по-големи рискове, за да увеличи капитала си. В резултат опуква парите си. Има една статистика, че около 90-95% от новите трейдъри фалират през първата година.

► **Коя е добрата сделка на FOREX пазарите?**

- За да решим коя е изгодната сделка, използваме два типа анализи - фундаментален и технически. Добра сделка е, когато шансът за печалба е 60:40 или още по-добре 65:35. Само за сравнение - в казиното започваш в най-добрия случай с шанс от 49:51 в полза на казиното.

► **За колко време се изгражда един завършен трейдър?**

- Мисля, че трябва поне 4-5 години, за да можеш да преживееш един цял възхо-

Визитка Кой е Димитър Герганов

► Димитър Герганов от осем години е професионален трейдър на валутните пазари. От една година се е заял и със странната професия на психоаналитик на трейдъри, както и с обучението на нови играчи.

дящ и един цял низходящ тренд. Ще го преживееш истински - с парите си, а не като го гледаш като една графика на миналото.

► **Какво показва вашият опит - печалбите са по-добри, когато пазарът върви нагоре или когато пазарът върви надолу?**

- Никакво значение няма, стига да съм схванал правилната посока.

Михаил Ванчев

Корпоративни съобщения и обяви на държавни институции

ОБЯВА

ВОЕННОМЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ обявява конкурс за заемане на длъжността „Началник отделение по лицево-челюстна хирургия“ към клиника по „Орална, лицево-челюстна и пластична хирургия и изгарания“ в МБАЛ – гр. София към Военномедицинска академия съобразно изискванията на чл. 91 ал.1 от КТ.

Конкурсът ще се проведе по документи и събеседване за качествата на кандидатите по шестобална система

1. Кандидатите да отговорят на следните изисквания:

- 1.1. Висше образование по специалност „медицина“ с образователно-квалификационна степен „магистър“;
- 1.2. Призната специалност по „Лицево-челюстна хирургия“;
- 1.3. Код за длъжностно ниво 550-06;
- 1.4. Код по НКПД 2221-7017;
- 1.5. Да притежава компютърна грамотност – Windows;
- 1.6. Разрешение за достъп до класифицирана информация ниво „поверително“ (кандидатите, които нямат такова разрешение, следва да отговорят на изискванията на чл. 40, ал.1 от Закона за защита на класифицираната информация);
- 1.7. Да владее най-малко един западен език.

2. Във връзка с изискванията на т.1 кандидатите да представят следните документи:

- Молба за участие в конкурса.
- Автобиография – CV.
- Ксерокопие от диплома за образование и придобита професионална квалификация.
- Удостоверение за трудов стаж или ксерокопие от трудовата книжка.

- Характеристика от прекия началник на кандидата, отразяваща личностни, професионални качества и умения или от предишния работодател.

- Разрешение за достъп до класифицирана информация ниво „поверително“ (кандидатите, които нямат такова разрешение, да подадат изискуемите документи по чл.147 от Правилника за прилагане на Закона за защита на класифицираната информация необходими за започване на процедура по проучването им за получаване на съответното ниво на достъп);

- Сертификат за владеене на чужд език.

3. Документите за участие в конкурса да се подават във Военномедицинска академия гр. София ул. Г.Софийски № 3, Явно деловодство, II ет. ст. 25 в срок от **1 един/ месец** от дата на обявяване на конкурса.

ЗАД „АРМЕЕЦ“ - АГЕНЦИЯ БУРГАС, СЪОБЩАВА, ЧЕ:

ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ПОЛИЦИ Гражданска отговорност 1008A455877, 1008A594426, 1008A594469, 1008A450678; Сметка №814037; Каско0303A41610 3,0303A360093; Стикери №12644512, 13693420, 13693488; Универсална бланка 0000047704. /Общо 11 бланки/ СА ОБЯВЕНИ ЗА НЕВАЛИДНИ.

СЪОБЩЕНИЕ

Арбитражният съд към Българската търговско-промишлена палата организира курс за обучение на млади арбитри – **първо ниво (за начинаещи)**, който ще се проведе в периода 20 март – 15 юни 2010 г. в сградата на БТПП: гр.София, ул.„Искър“ № 9, ет.2. Допълнителна информация за курса и за регистрация на участниците може да се получи от сайта на Палатата www.bcci.bg. Краен срок за потвърждение: **18 март 2010 г.** За контакти: тел.: 02/8117476, 8117551, факс: 02/987 32 09, e-mail: atakar@bccci.bg; trader@bccci.bg.

Наематели търсят малки магазини в центъра на София

При добра цена сделка се сключва за няколко дни

Магазини с около 50-100 кв. м площ са най-търсени в центъра на София. Цената, при която се отдават под наем, е около 50 EUR на кв. м. Това съобщи за в. "Пари" Костадин Костадинов от отдел "Наеми на магазини и складове" в агенция за недвижими имоти "Явлена". "Най-търсени са малките магазини", потвърди и Мариан Башур от агенция "Каса реал".

Според Костадин Костадинов има повишено търсене на магазини през първите два месеца на 2010 г., като свободните не са повече в сравнение с година по-рано въпреки твърденията за задълбочаване на кризата в България.

Сделка

"При добра цена магазинът се отдава под наем за 2-3 дни, ако е малко завишена, имаме сделка за около

седмица. Имам предвид магазини по ул. "Граф Игнатиев", "Солунска", бул. "Витоша" и около "Славейков", обясни Костадинов.

Колко време един магазин ще бъде на пазара, зависи от цената, която е определил неговият собственик. Твърде често исканият месечен наем е висок и това е причината обектите да стоят празни месец, а дори и по-дълго. Така собствениците губят и в крайна сметка те свалят цената, но с голямо закъснение, обясняват брокери. Справка в най-големия сайт за обяви за недвижими имоти www.imot.bg показва, че се търсят наематели за 971 магазина в центъра на София.

Цени

От началото на 2009 г. досега наемните цени на магазините са намалели с 10-15 на сто, а не с повече, както се твърди. Така например, ако наемът е бил 100 EUR на кв. м, сега е 80 EUR на кв. м на месец, обясни Костадин Костадинов.

10-15

▶ процента са поевтинели наемните цени за една година

971

▶ магазина се отдават под наем от собствениците им в центъра на София

90 EUR на кв. м е наемът по търговските улици в София, обясни Иглика Йорданова, мениджър Търговски площи в Colliers International.

Освен цената наемателите искат магазинът да е с добра локация, където има голям човечкопоток, да има достатъчно голяма витрина на главна улица, височина

▶ Броят на празните магазини в началото на тази година не е по-голям в сравнение с година по-рано, твърдят брокери

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

ната на обекта да е 3.20 м. Според брокери повечето от обектите по централните търговски улици отговарят напълно на последното изискване.

Конкуренция

Ще оцелеят ли търговските улици, при положение че през тази година ще се

отворят много нови молове в София, е въпросът, който много собственици на магазини си задават.

Няма отлив на наематели от търговските улици. Моловете не влияят на търсенето тук. Българските фирми, които са извън София, искат да наемат магазин и в мол, и на главна търговска

улица, каза Костадин Костадинов.

Според брокери от други агенции западните марки се ориентирали към моловете, защото там могат да наемат по-големи магазини, каквито е трудно да се намерят по централните търговски улици в София.

Красимира Янева

Sofia Airport Center

A Tishman International Development

НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС
СГРАДА НА ГОДИНАТА 2009
NATIONAL CONTEST
BUILDING OF THE YEAR 2009

www.sgradanagodinata.bg

Тел. 02 492 38 00

www.sac.bg

ЗАВЪРШЕНИ ОФИСИ И СКЛАДОВЕ

TISHMAN INTERNATIONAL
COMPANIES
The Trusted Name In Real Estate®

GE
Real Estate

Рекламодатели и агенции искат общи правила за конкурси

Промяната ще въведе ред на пазара, смятат от бранша

Българската асоциация на рекламодателите (БАР) и Асоциацията на рекламните агенции-България (АРА) обединяват усилията си около въвеждането на нови правила при провеждането на рекламни конкурси.

Точното наименование на инициативата е "Правилата и добрите бизнес практики в отношенията клиент-агенция при организиране на конкурс за избор на рекламна агенция". Документът предоставя основни насоки на работата при организиране и провеждане на конкурс за рекламна агенция с цел неговото успешно приключване.

Съвместният проект на двете асоциации ще бъде официално анонсиран на Пролетния бал на рекламодателите на 15 март в София

Рокади Кой смени рекламната си агенция?

► "Публицис Марк" поема рекламното обслужване на "Загорка" АД.

► Райфайзенбанк също партнира с нова агенция - "Огилви енд Мейдър София".

► От януари тази година Civitas Global е новата комуникационна агенция на Банка Пиреос България.

► "Доверие Брико" АД избра за своя PR агенция "V+O".

Live Club и представен на "Форум на рекламата 2010" на 16 март в зала 6 на НДК. Отчетлива тенденция, появила се след началото на кризата, е провеждането на конкурси от страна на рекламодателите за избор на нова рекламна или PR агенция.

Много често целта на тези конкурси е да се избере кандидатът, предложил най-ниска цена. Невинаги най-ниската предложена цена е основният критерий за избор на агенция, коментира за в. "Пари" Ненад Лозович, директор на New moment New Ideas. Разбира се, някои конкурси се организират с цел да се оптимизират разходите, но има клиенти, които искат да изберат партньор, с който биха могли да работят най-добре, за да удовлетворят нуждите си.

Цената е доста важен фактор в сложната икономическа ситуация, в която живеем, но съществува друг риск - някои агенции правят компромиси, за да спечелят клиент на всяка цена, а това неминуемо се отразява на качеството на услугите, които предлагат.

Идеята

Правилата за организиране на конкурс се основават на оригиналния документ на Световната федерация на рекламодателите (WFA) и Европейската асоциация на комуникационните агенции (ЕАСА). Целта е да се разгледа работата на рекламодателя и агенцията в отделните етапи на конкурса. Определяне на ясни срокове, критерии за оце-

няване, предоставяне на информация от страна на рекламодателя, заплащане за участието на агенциите, комуникация с кандидатите са някои от основните точки, залегнали в документа за обединението.

Нагласи

В контекста на несигурната икономическа обстановка и предизвикателствата, пред които е изправена и рекламната индустрия днес, е важно да се доверим на доказано ефективните практики. Придържането към правилата ще гарантира равнопоставени и справедливи условия на конкуренция, ще спести време и средства на всички страни и ще даде възможност за създаване на качествена и ефективна реклама, коментира Антонис Кандзелис, председател на БАР и изпълнителен директор на "Нестле България" АД. Работата на Асоциацията на рекламните агенции през годините винаги е била насочена към създаването на ясни правила за рекламния бизнес в България.

Този пазар е един от най-конкурентните и добре развити и приемането на тези правила е доказателство, че двете страни в бизнеса работят успешно заедно. Сигурен съм, че както рекламните агенции, така и рекламодателите в България ще бъдат по-сигурни и по-уверени, когато работят при ясни, прозрачни и равнопоставени условия, коментира Красимир Гергов, председател на АРА.

Допитване на в. "Пари" до водещите PR агенции

в България показва, че те подкрепят идеята на своите колеги и изразяват готовността си да се включат в съвместния проект или да изработят подобни правила за сферата на връзките с обществеността.

Реакции

Тези правила са формирани на базата на световните практики. Те дават предимството на клиента да избере правилния партньор и спестяват голям ресурс и на двете страни, коментира Ненад Лозович.

Това споразумение отдавна трябваше да са факт. В момента ситуацията с провеждането на конкурси за избор на рекламни агенции е абсурдна, коментира за в. "Пари" Николай Неделчев, управляващ директор на Publicis Marc Group. За участие в конкурси се канеха по 10-15 агенции и много често конкурсите завършваха, без да бъде избран победител. Така се губи време и ресурс и се ощетяват другите клиенти, с които работим, коментира Неделчев.

Една от най-съществени промени е заплащането на такса от страна на рекламодателя, ако бъдат поканени повече от 4 агенции. Това е масова европейска практика, а до момента в България беше по-скоро пожелателна. Таксата е 500 EUR, макар че някои рекламодатели са давали и по 1500 EUR на агенциите, ако преценят, че работата е прекалено много, коментира за в. "Пари" Мариана Брашнарова.

Боряна Николаева

► Подобни правила отдавна трябваше да са факт, коментира за в. "Пари" Николай Неделчев, управляващ директор на Publicis Marc Group СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

PR практики ще мерят сили на два форума

► Два конкурса ще стимулират развитието на професията, казва Светлана Савова, управляващ директор на PR агенция "V+O"

Браншови организации ще раздават награди тази пролет

Българската асоциация на PR агенциите (БАПРА) организира първото издание на конкурса BAPRA Bright

awards. В конкурса може да се включат всички PR агенции с кампании, организирани в рамките на миналата календарна година. Журито ще бъде съставено изцяло от доказани чуждестранни специалисти, а негов председател ще бъде

Пол Холмс, основател на The Holmes Group и експерт по PR с повече от 20 години опит. В конкурса са предвидени шест категории: "Кампания за устойчиво развитие", "Специално събитие", "Иновативна кампания", "Кампания, реализирана от вътрешен отдел", "Комуникационна кампания на годината" и "Агенция на годината".

Професионализъм

Основните критерии за оценка са да бъдат постигнати резултатите, заложили от клиентите, и кампанията да бъде реализирана по иновативен начин. Агенциите може да подават документи за участие в конкурса от 16 март до 4 април, а церемонията по награждаването ще се проведе в края на април. Вярваме, че България ще има изцяло независим и силно професионален

конкурс за постижения на PR бизнеса, коментира Максим Бехар, председател на БАПРА. BAPRA Bright awards ще даде обективна оценка на пазара в България, защото в асоциацията членуват най-големите и авторитетни PR агенции в страната. Привличането на чуждестранни специалисти като жури е добра възможност за всички нас да сверим часовниците си и да стимулираме развитието на PR бизнеса у нас, допълни Бехар.

PR приз

През тази година за десети пореден път ще се проведе и конкурсът за постижения в сферата на връзките с обществеността "PR Приз", и четвъртият поред "PR фестивал", организирани от Българското дружество за връзки с обществеността. Събитието ще се състои на

17, 18 и 19 май. Състезателните категории са 15, а мотото на фестивала е "PR по време на криза". Това е първата криза за бранша и е интересно как PR бизнесът се справя с по-малките бюджети, забавените плащания и преструктурирането на медиите, коментира Аня Павлова, председател на асоциация "Имагинес". По повод 10-годишнината на "PR Приз" ще бъдат раздадени и награди в две специални категории - на компании и на личности със специален принос към развитието на PR пазара.

Очаквания

Целта на BAPRA Bright awards е да отличи най-големите постижения в бизнеса. Ще се награждават само агенции, не вътрешнокорпоративни отдели или отделни личности. Ние не сме конкуренти на БДВО,

защото фокусът е съвсем различен, коментира за в. "Пари" Александър Дурчев, директор на PR агенция All channels и зам.-председател на БАПРА. На PR пазара вече има раздвижване, а и кризата помогна на агенциите да намират наистина работещи решения за своите клиенти, коментира още Дурчев.

Мисля, че всички ние, които работим в сферата на PR, трябва да се грижим за развитието на нашата професия и стимулиране на сериозния професионализъм, коментира за в. "Пари" Светлана Савова, управляващ директор на PR агенция "V+O". В ситуация на криза процесите, които отдавна са забавени, получават нов тласък. Така че появата на два конкурса е път в тази посока, допълва Савова.

Боряна Николаева

Колко отпуск се полага при половин работен ден

► Продължение от бр. 41

Въпрос:

► Ако работник е в отпуск и след това заболява и няма възможност да предяви болничен до два дни по КТ, има ли работодателят право да го уволни?

Отговор:

Съгласно чл. 9, ал. 2 от Наредбата за медицинската експертиза на работоспособността (обн., ДВ, бр. 47 от 7.06.2005 г.) осигуреният е длъжен да представи болничния лист или да уведоми работодателя до два работни дни от издаването му.

В запитването посочвате, че вашият работник няма възможност да представи болничния лист, но след като знаете, че е в болнични, очевидно работодателят е уведомен/знае това обстоятелство.

Непредставянето на болничния лист в срока по чл. 9, ал. 2 само по себе си не е основание за дисциплинарно уволнение.

По повод на процедурата за налагане на дисциплинарно наказание „уволнение“ ви уведомяваме, че съгласно чл. 193, ал. 1 от Кодекса на труда работодателят е длъжен преди налагане на дисциплинарното наказание да изслуша работника или служителите или да приеме писмените му обяснения и да събере и оцени посочените доказателства. От устните или писмените обяснения на работника ще стане ясна уважителната причина за невявяването му на работа.

Въпрос:

► Налага ми се доста продължително лечение. Работя от няколко години като държавен служител и се осигурявам вече 12 години.

1 Право на колко максимален болничен имам, без да се стига до трудоустраиване?

2 Вярно ли е, че за всяка календарна година имам право на 6 месеца болничен без прекъсване?

3 Ако болничният ми е издаден от 17.09.08 до 16.03.09 (т. е. за 6 месеца общо - част от старата година + част от новата), имам ли право на още един болничен за периода от 17.03.09 до 30.06.09 (т. е. да станат общо 6 месеца за новата календарна година - 2009), или би трябвало да имам един болничен лист от 17.03.08 до 31.12.08 за старата година + нов болничен лист за 6 месеца за новата година, от 1.01.09 до 30.06.09, т. е. болничният да е разбит на старата година и новата, а не както е издаден при

мен?

Отговор:

Експертната временна неработоспособност се извършва от лекуващите лекари и стоматолози, лекарските консултативни комисии (ЛКК), териториалните експертни лекарски комисии (ТЕЛК) и от Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК).

Принципното положение е, че болничен лист за отпуск до 7 дни се издава от лекуващия лекар, до 6 месеца - от ЛКК, а за повече от 6 месеца - след решение на ТЕЛК. Съгласно Наредбата можете да ползвате болнични за временна нетрудоспособност до 6 месеца на година без прекъсване или 12 месеца с прекъсване в две предходни години и в годината на боледуването.

Съгласно чл. 21, ал. 2 от наредбата, когато временната неработоспособност е продължила повече от 6 месеца без прекъсване или 12 месеца с прекъсване в две предходни години и в годината на боледуването, отпускът се разрешава само след контролен преглед на ТЕЛК на всеки два месеца, при условие че са налице обективни признаци за възстановяване на работоспособността в следващите 6 месеца.

По изключение за отделни случаи след мотивирано решение на ТЕЛК отпускът за временна неработоспособност може да се продължи и след изтичането на новите 6 месеца само за някои болести, като туберкулоза, травматични увреждания, следоперативни състояния, хепатит, инфаркт на миокарда и др., когато е очевидно, че осигуреният ще възстанови работоспособността си в следващите 6 месеца.

Не се разрешава ползването на отпуск за временна неработоспособност непрекъснато за повече от 18 месеца. След този период експертната следва да оцени дали работоспособността е временна, или следва да се определи трайна неработоспособност.

Трудоустраиването е друга процедура, свързана с експертната. По принцип органът, издал болничния лист за временна нетрудоспособност (във вашия случай това най-вероятно е ЛКК или ТЕЛК), следва да се произнесе и относно необходимостта от трудоустраиване след завръщането ви на работа.

Трудоустраиване може да бъде препоръчано както при състояния, свързани с временна нетрудоспособност, така и при трайно намалена трудоспособност и е по преценка на органа на експертната. (Отговор на МТСП от 6.10.2008 г. във връзка с НМЕР)

Данъци 2010

Фирмите си възстановяват ДДС за два месеца

Бюджетът ще плаща лихви за невъннат данък при новите ревизии

Съгласно чл. 92, ал. 1, т. 2 от ЗДДС, когато лицето няма други изискуеми и неизплатени задължения или техният размер е по-малък от посочения в справка-декларацията данък за възстановяване, регистрираното лице приспада данъка за възстановяване в следващите два поредни данъчни периода.

Казуси:

1 За кои данъчни периоди се прилага двумесечният срок за приспадане по чл. 92, ал. 1, т. 2 от ЗДДС?

2 Новият срок за възстановяване по чл. 92, ал. 1, т. 4 от ЗДДС, както и задължението за възстановяване на лихви за забава по ал. 10 отнася ли се за данъка, деклариран за възстановяване в справки-декларации, подадени през:

► месец декември 2009 г. - за данъчен период месец ноември 2009 г.

► месец януари 2010 г. - за данъчен период месец декември 2009 г.

3 Дължи ли данъчната администрация лихви за забава съгласно новата редакция на ал. 10 на чл. 92 от ЗДДС за случаите, при които образуватите (включително спрени) до 31.12.2009 г. произведоства по извършване на ревизии във връзка с възстановяване на ДДС ще приключат през 2010 г.

Решение 1:

Съгласно § 53 от ПЗР на ЗДДС двумесечният срок по чл. 92, ал. 1, т. 2 от ЗДДС се прилага за данък за възстановяване, отнасящ се за данъчни периоди след 1 януари 2010 г.

Предвид тази разпоредба за всички процедури на приспадане, започнали да текат преди влизане в сила на изменението на чл. 92, ал. 1, т. 2 от ЗДДС, по силата на което процедурата на приспадане от тримесечна се изменя на двумесечна, се прилага тримесечна процедура. Когато процедурата за приспадане започва по силата на справка-декларация с резултат данък за възстановяване и подлежащ на приспадане, отнасяща се за данъчни периоди след 1.01.2010 г., се прилага новата двумесечна процедура на приспадане. На практика това означава, че новата по-кратка процедура ще се прилага най-рано за справки-декларации, с които се започва процедура по приспадане, подадени през

► Новата по-кратка процедура ще се прилага най-рано за справки-декларации, с които се започва процедура по приспадане на ДДС, подадени през февруари 2010 г.

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

месец февруари 2010 г.

Решение 2:

В ЗИД на ЗДДС (ДВ, бр. 95/2009 г.) няма преходна норма, която да урежда колизията между заварени и нови срокове за възстановяване по чл. 92 от ЗДДС. В тези случаи съгласно последователната съдебна практика, в случай че не е предвидено изрично обратното действие на нормите, регламентиращи новите срокове, към започнали да текат вече заварени срокове се прилага законът, който е бил в сила в момента, в който срокът е започнал да тече, т.е. изтичането на срока се определя от действащата по време на започването му законова разпоредба.

Във връзка с нормата на чл. 92, ал. 8 от ЗДДС, която в случаите на ревизия определя нов срок за възстановяване, различен от този по ал. 1, т. 4 от закона, и това е срокът за издаване на ревизионния акт, отговорът на въпросите, свързани със задължението за начисляване на лихви, е в зависимост от обстоятелството дали възстановяването се извършва след извършване на проверка или на ревизия.

Ако има данък, деклариран за възстановяване със справки-декларации, подадени през месец декември 2009 г. за данъчен период месец ноември 2009 г.

Новият срок за възстановяване по чл. 92, ал. 1, т. 4 от ЗДДС не се прилага за данъка, деклариран за възстановяване със справки-декларации, подадени през месец декември 2009 г. за данъчен период месец ноември 2009 г. В тези случаи срокът за възстановяване е 45-дневен от датата на подаване на последната справка-декларация с резултата, подлежащ на възстановяване.

Ако има данък, деклариран за възстановяване със

справките-декларации, подадени през месец януари 2010 г. за данъчен период месец декември 2009 г.

Новият срок за възстановяване по чл. 92, ал. 1, т. 4 от ЗДДС се прилага за данъка, деклариран за възстановяване със справки-декларации, подадени през месец януари 2010 г. за данъчен период месец декември 2009 г. В тези случаи срокът за възстановяване започва да тече от подаването на последната справка-декларация с резултат ДДС за възстановяване - т.е. започва да тече при действието на новата разпоредба. Същата намира приложение по силата на правилото, посочено по-горе, тъй като срокът за възстановяване на данъка започва да тече от датата на подаване на справка-декларацията и вземането възниква при действието на новия закон. Поради това срокът за възстановяване в случая е 30-дневен.

Решение 3:

Ситуация 1

► Има ревизионен акт по приключила ревизия, който е издаден до 31.12.2009 г.

Преди изменението на чл. 92, ал. 10 от ЗДДС от систематичното тълкуване на текстовете на чл. 92, ал. 1, т. 4, ал. 3, ал. 4, ал. 8 и ал. 10 от закона се извежда правният извод, че при образуване ревизия на лицето се дерогира законовият срок по ал. 1, т. 4, ал. 3, ал. 4, като в тези случаи срокът за възстановяване на данъка е срокът за издаване на ревизионния акт. Поради това независимо от резултата ДДС за възстановяване, установен в ревизионното производство, лихва в полза на лицата не се дължи от датата на изтичане на съответните срокове по чл. 92, ал. 1, т. 4, ал. 3, ал. 4 от ЗДДС до датата, на която е следвало да се издаде ревизионният акт.

Ситуация 2

► Започнала е ревизия, заповедта за възлагането на която е издадена след 1.01.2010 г.

Предвид изменението на ал. 10 на чл. 92 от ЗДДС, в сила от 1.01.2010 г., съгласно която лихва се дължи "независимо от разпоредбата на ал. 8", в случаите, при които при подадена справка-декларация в хипотезите по чл. 92, ал. 1, т. 4, ал. 3, ал. 4 от ЗДДС, когато в резултат на ревизията се установи ДДС за възстановяване, деклариран от лицето и подлежащ на възстановяване, същият се възстановява заедно със законната лихва. Лихва се дължи от датата, на която данъкът е следвало да бъде възстановен съгласно ал. 1, т. 4, ал. 3 или 4, до окончателното му изплащане независимо от ревизионното производство, както и от спирането на данъчното производство (с изключение на спирането на срока за възстановяване по чл. 93 от ЗДДС), освен ако данъкът не е възстановен в хода на ревизията в рамките на тези срокове.

Систематичното тълкуване на текста води до извод, че в случая, при който е налице ревизионно производство, падежът на задължението на НАП към лицата не се променя, а разпоредбата на ал. 8 не позволява на лицата да претендират данъка преди изтичането на срока на ревизията, освен ако не предоставят предвиденото в закона обезпечение. Лихва обаче се дължи от датата, следваща датата, на която изтичат сроковете по чл. 92, ал. 1, т. 4, ал. 3 и ал. 4 от ЗДДС.

► Продължава в следващия брой

Материалите са подготвени от Рконсулт ЕООД

Консултантите са готови да отговорят на читателски въпроси на: radonov@gmail.com

Обществените поръчки като канал за еврозлоупотреби

Изборът на подизпълнител по проект предлага най-много варианти за измами с пари от еврофондовете

Кои са най-честите схеми за измами при кандидатстване за евросубсидии? Какво не трябва да правят бенефициентите, за да си гарантират безпроблемното усвояване на средствата? Отговорите на тези въпроси са в т.нар. Индикатор за нередности и

измами, разработен от Изпълнителната агенция Одит на средства от Европейския съюз (ЕС). В предишен брой ви представихме първите 8 най-често срещани схеми за измами при договарянето и възлагането на обществените поръчки (вж. кратка информация по всяка от тях в карето). Дългият списък на измамите, свързани с обществени поръчки, показва, че това е и един от основните канали за злоупотреби с европейски субсидии.

Разбиване на поръчки

► Служителите по договарянето могат да разбият поръчката на две или няколко поръчки или договора с цел да се избегне конкуренцията или надзорът от страна на висшето ръководство. Например, ако прагът е 250 хил. EUR, една поръчка за доставка на стоки и услуги на стойност 275 хил. EUR може да бъде разбита на два договора - един за стоки на стойност 150 хил. EUR и втори на стойност 125 хил. EUR, за да се избегне събирането на оферти. Разбитите поръчки, наричани често "раздробяване", може да представляват сигнал за прибягване до корупция или други схеми от страна на възложителя.

Смесване на договори

► Даден изпълнител, извършващ работи по няколко сходни поръчки, може да фактурира едни и същи разходи за персонал, такси или разноски по няколко от тези поръчки, което води до припокриване на финансирането. Индикатор за измамата е, ако се представят едни и същи фактури във връзка с различни работи или договори.

Невярно ценообразуване

► Даден изпълнител може да извърши измама, като преднамерено включва разходи, които са недопустими или неоснователни. Разходите за труд може по-лесно да бъдат фалшифицирани в сравнение с тези за материали, тъй като теоретично работата на един и същ служител може да се фактурира по който и да е договор. Те се манипулират чрез създаване на фиктивни работни графици, редуване на едни и същи графици или подкрепящи документи или просто чрез фактуриране на завишени разходи за труд без представяне на разходооправдателни документи.

Непълно ценообразуване

► Непълното ценообразуване се проявява при договори, при които изпълнителят не декларира актуални, пълни и точни данни за разходите, обясняват експертите. То е налице и когато ценообразуването в оферираниите цени води до увеличаване на разходите по договора.

Неспазване на договора

► Изпълнителят не спазва договорните спецификации, но твърди, че ги е спазил. Сред примерите за такива схеми е използването на строителни материали, които не отговарят на стандартите, компоненти с ниско качество и др. Мотивът е увеличаване на печалбата чрез съкращаване на разходите или избягване на санкции за неспазени срокове и пр.

9 Разбиване на поръчки - избягват се конкуренцията и надзорът на висшето ръководство

10 Смесване на договори - фактуриране на едни и същи разходи по сходни поръчки

Фалшиви фактури

► Даден изпълнител може да представи фалшиви, съдържащи завишени суми или дублиращи се фактури, като действа самостоятелно или съвместно с корумпирани служители. Измамата може да бъде засечена, ако цените върху фактурите, сумите, описанията на позициите или условията надвишават или не съответстват на позициите от договора, заявките за покупка, приемните протоколи, инвентарните или експлоатационните протоколи.

Доставчик фантом

► Измамата с доставчик фантом или фиктивен доставчик на услуги има две разновидности. Например, ако даден служител оторизира плащания на фиктивен доставчик. Възможно е и изпълнителят да регистрира фантомни дружества, чрез които да подаде допълващи оферти в рамките на схеми за съгласителство при офериране. Целта е да бъдат завишени цените или просто да се генерират фиктивни фактури. Опитът показва, че нарушителите имат склонността да наричат фиктивните си дружества с имена, които са сходни с тези на действителни дружества, посочват одиторите.

11 Невярно ценообразуване - включват се недопустими или неоснователни разходи

12 Непълно ценообразуване - не се декларира актуални, пълни и точни данни за разходите

Подмяна на стоки

► Подмяната на определените в спецификацията на договора продукти без знанието на възложителя с други, с по-ниско качество. В най-лошия случай замяната на продуктите може да създава опасност за живота, например недостатъците в инфраструктура или сгради. Замяната е особено привлекателен вариант при договори, които изискват скъпи материали от по-висок клас, които може да бъдат заменени с подобно изглеждащи, но по-евтини продукти.

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

13 Неспазване на договора - изпълнителят нарушава задължителни изисквания по договора

14 Фалшиви фактури - предоставят се фактури със завишени суми или такива, които се дублират

15 Доставчик фантом - избира се фиктивен доставчик на услуги

16 Подмяна на стоки - използват се продукти с по-ниско качество

Накратко В брой 42 ви представихме:

1. Корупция - дават се пари в брой или материални подаръци
2. Конфликт на интереси - служител на възлагащата организация има недеklarирани финансови интереси
3. Тайно договаряне - подава се фалшива оферта или има споразумения за разпределяне на пазари
4. Небалансирано договаряне - служители, които отговарят за провеждането на процедурата, предоставят вътрешна

информация

5. Подправени спецификации - поканите за участие съдържат изисквания, на които могат да отговорят само определени кандидати
6. Изтичане на информация за офертите - помага се на кандидата за подготовката на техническата или финансовата част от офертата му
7. Манипулиране на оферти - "изгубване" или анулиране на оферти
8. Единственият изпълнител - преминава се към директно договаряне само с един изпълнител

Прочетете Бизнесът и глобалната енергийна криза

Нефтът ще свърши много по-бързо, отколкото си мислим, и изгарянето на това, което е останало от него, ще затопли планетата ни до катастрофални нива. Книгата на Джереми Легет,

издадена от "Сиела", събира различните аспекти на проблема и представя ясни изводи. Минал през геологията, нефтеното консултиране и Грийнпийс, Джереми Легет, в момента директор на най-голямата компания за соларна енергия във Великобритания, е ангажиран с въпроса от години.

МОЯТ БИЗНЕС

Редактор:
Светлана Желева
szheleva@pari.bg
tel. 4395-871

Реклама:
Деница Зарева
dzareva@pari.bg
tel. 4395-856

Да спечелиш доверието на големите компании

Плевенската фирма за инженеринг "Симел-М" предлага компоненти за промишлена автоматизация

Нашият бизнес е доста точен индикатор за състоянието на най-важните икономически отрасли в страната. Когато оборотите ни се увеличават, машиностроенето, енергетиката, хранително-вкусовата промишленост се развиват добре. Когато работата ни намалява, значи ситуацията се е влошила, твърди инж. Илия Митев, управител на фирмата за инженеринг и търговия със системи за автоматизация на промишлени производства "Симел-М" ЕООД.

Той е в частния бизнес вече 15 години, а от 10 години е официален дистрибутор на компоненти и системи на японската компания Omron Electronics. През миналата година заради икономическата криза оборотите му спаднали чувствително. От началото на 2010 г. обаче обемът на поръчките постепенно започнал да се увеличава и през март стигнал обичайните си нива. Това според инж. Митев е добър знак за икономиката.

Посоката

Първите контакти на инженера с Omron са от средата на 80-те години на миналия век. Тогава той работел в плевенския Институт по ковшашко-пресови и енергетични машини и участвал в разработването на системите за управление на конструираните в института блаз-автомати - линии за производство на изделия от пластмаса. По онова време за изпълнението на тези системи се използвали български контактори - качеството им било доста далече от световните образци.

След участието ни с блаз-автомат в едно изложение през 1984 г. решихме да модернизираме управ-

лението на тези машини със западни елементи. В началото не беше лесно, тъй като особеностите на българския пазар и икономическата среда по онова време създаваха известни затруднения. Въпреки това желанието ни за модернизация надделя - успяхме да се свържем с Omron и да въведем японската компания на нашия пазар, разказва инж. Митев.

Доверието

Когато навлязъл в частния бизнес, Илия Митев решил отново да потърси партньорство с Omron чрез австрийското поделение на компанията. Двете страни вече се познавали от съвместната им работа преди това. Като нова частна фирма обаче "Симел-М" трябвало отново да докаже, че заслужава доверието на големия концерн. Дружеството станало официален дистрибутор на изделията с марката Omron няколко години по-късно. Сега то работи с холандското поделение на компанията.

Развитие

Началото наистина не беше лесно. Работех в малък офис под наем на 14 етаж на една от обществените сгради в Плевен. Всичко, с което разполагах, беше един компютър и огромното желание да се докажа като специалист и като надежден партньор в бизнеса. Започнахме само с производство на задвижвания за постояннокови двигатели. Месечните ни обороти стигаха най-много до 3000 лв. Бяха други години и много стоки все още нямаше на пазара. Сега продаваме огромен брой компоненти за промишлена автоматизация, а годишният ни оборот е близо 700 хил. лв., обяснява Митев.

„Нашият бизнес е доста точен индикатор за състоянието на най-важните икономически отрасли в страната“

700

► хил. лв. е годишният оборот на фирмата

Във фирмата работят петима души. Двата служебни автомобила почти постоянно са в движение. Единият е специализиран и е оборудван като подвижна сервизна база. Когато се налага, Митев наема по договор и външни специалисти.

Клиенти

Като официален дистрибутор на Omron плевенската фирма е участвала в модернизацията на два от закритите вече блокове на АЕЦ "Козлодуй". Един от клиентите ѝ е рафинерията "Лукойл"-Бургас. Специалистите на "Симел-М" са разработили и автоматизираната система, която следи и управлява технологичните режими в една от печите на циментовия завод "Вулкан" - съоръжението е дълго над 150 метра и тежи хиляда тона. Дружеството партнира и на десетки малки и средни фирми в разработката на системи за промишлена автоматизация.

Ангел Атанасов

► Обемът на поръчките ни постепенно се връща към нивата отпреди кризата, а това е добър знак за икономиката, твърди инж. Илия Митев, управител на фирма "Симел-М" ЕООД

СНИМКА АВТОРЪТ

Инженеринг ИТ продукт за управление на светофари

► Делът на инженеринга в цялостната дейност на фирмата постепенно се увеличава.
► Разработката, върху която работят сега спе-

циалистите на "Симел", е автоматизирано управление на светофари според интензивността на движението по улиците.
► Omron са много силни в производството на фотодатчици и фотокамери - реагират на движение дори на разстояние от 50 м. Ще използваме такива елементи за уп-

равлението на светофарите.

► Фотокамерите ще следят трафика и ще пропускат приоритетно автомобилите от по-натоварените улици на кръстовищата. Когато завършим разработката, смятаме да я предложим като готов продукт на пазара, твърди инж. Илия Митев.

Прозрение

” Ако сте толкова красиви, колкото сме аз и Камерън Диас, ще се получи нещо средно между трагедия и ирония, ако участвате във филм, където не се виждат лицата ви

► **Стийв Карел** по време на церемонията по връчването на наградите „Оскар“

Рекорд „Алиса“ спечели 116.3 млн. USD през уикенда

Филмът на режисьора Тим Бъртън „Алиса в страната на чудесата“ регистрира невиджаните 116.3 млн. USD само в първите си няколко дни на екран. С това лентата счупи рекорда за най-много прихо-

ди, събрани веднага след старта на 3D филм. Култовата кабелна мрежа ABC Family е сключила сделка с Disney за купуване на правата за излъчване на продукцията. Филмът ще бъде пуснат в мрежата през 2012 г. Правата за излъчване на филм от такъв тип обикновено струват 24 млн. USD, но компаниите все още на са дискутирали този въпрос.

Триумфът на войната

Филмът на Катрин Бигълоу „Войната е опиат“ прегази касовия хит „Аватар“ и обра оскарите

Най-бляскавото събитие в света на киното за тази година вече е в историята. Раздаването на наградите „Оскар“ на Академията за филмово изкуство в САЩ беше белязано с битката между бившите съпрузи Катрин Бигълоу и Джеймс Камерън. В крайна сметка прогнозите на анализаторите се сбъднаха и документалната лента на Бигълоу „Войната е опиат“ смачка касовия хит „Аватар“ на Камерън. С този факт беше поставен и първият рекорд за вечерта - Катрин Бигълоу е първата жена, спечелила приза „Най-добър режисьор“. Резултатите от гласуването са поредното доказателство за това, че качествено кино може да се прави и с малко пари. Инвестицията в „Аватар“ възлиза на почти 300 млн. USD, а във „Войната е опиат“ са вложени около 15 млн. USD. Приходите от лентата на Камерън надвишават в пъти тези на „Войната е опиат“, но както се казва, най-добре се смее този, който се смее последен.

Филмът на Катрин Бигълоу за войната в Ирак спечели статуетките в категориите „Най-добър филм“, „Най-добър режисьор“, „Най-оригинален сценарий“, „Най-добра музика“, „Най-добър монтаж“, „Най-

добър звук“. Според медиите в САЩ триумфът на „Войната е опиат“ ще вдигне драстично продажбите на филма и посещенията в киносалоните.

„Аватар“ се задоволи с три статуетки - за визуални ефекти, кинематография и най-добро операторско майсторство.

Сандра Бълок грабна приза за най-добра актриса. Бълок е известна предимно с комедийните си роли, но филмът „The Blind Side“ я представя в по-сериозна светлина. Тя стана и първата актриса, която в една година спечели и „Оскар“, и „Златна малинка“ (награда антипод на „Оскар“). Благодарение на ролята си в „Crazy Hearts“ Джеф Бриджис беше определен за най-добрия актьор. Зад филма стои компанията FOX, която планира да разшири дистрибуцията на филма до 1500 киносалона, като прогнозите на компанията са приходите от 29.6 млн. USD, натрупани до момента, да скочат осезаемо.

Музика Лейди Гага и Роби Уилямс с награди „Ехо“

Ексцентричната Лейди Гага беше избрана за най-добра международна певица, а Роби Уилямс - за най-добър чужд певец на церемонията на наградите „Ехо“ в Берлин. Изпълнителката

на хита „Paparazi“ измести фаворити като Бионсе, Уитни Хюстън, Марит Ларсен и Пинк. Тя спечели още две статуетки - за най-добър дебют и за хит на годината. Съперници на Роби Уилямс бяха Давид Гета, Марк Нопфлър, Милоу и Брус Спрингстийн. Наградата за най-добра международна рок/

поп група спечелиха ветераните от „Депеш мод“. Бандата „Грийн дей“ получи наградата за най-добра международна рок/алтърнатив/метъл група. Андреа Берг спечели наградата за най-добър немски шлагер, а „Рамщайн“ - за най-добра национална рок/метъл група. Най-добър национален изпълнител е

Ксавиер Наидо. Същата награда при жените спечели Касандра Щееен. За най-добра национална поп/рок група и най-добро изпълнение на живо бяха избрани „Зилбермонд“. Наградите „Ехо“ са германски еквивалент на „Грами“. Те се присъждат в 25 категории от Германската фоноакадемия и се радват на огромен интерес.